Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ★ 19 февраль 1969 йил, чоршанба ★ № 42 (14.205). ◆ Баҳоси 2 тийин.

ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВ ЎРТОҚ В. УЛЬБРИХТ БИЛАН УЧРАШДИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев шу йил 17 февралда Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, Германия Демократик Республикаси Давлат Кенгашининг Раиси ўртоқ В. Ульбрихт билан учрашди.

Самимий дўстлик ва тўла ҳамжиҳатлик вазиятида ўтган суҳбат вақтида Совет Иттифоқида ва Германия Демократик Республикасида коммунизм ва социализм қурилиши тўғрисида ўзаро ахборотлар берилди, бу мамлакатлар ўртасидаги қардошларча ҳамкорликнинг амалга оширилишидан қаноат ҳосил қилинганлиги айтилди, ҳар иккала мамлакат ва ҳар иккала партия ўртасидаги муносабатларни ривожлантиришнинг актуал масалалари муҳокама қилинди ва қардош социалистик мамлакатлар ўртасида кўп томонлама ҳамкорликни янада мустаҳкамлаш ва кенгайтиришга тайёр эканликлари таъкидлаб ўтилди.

Л. И. Брежнев ва В. Ульбрихт ўртоқлар халқаро аҳвол ва жаҳон коммунистик ҳаракатининг актуал проблемалари юзасидан фикрлашиб олдилар, Ғарбий Германиядаги милитарист, реваншчи ва янги нацист доиралар зўр бериб ҳаракат қилаётганликларини таъкидладилар. Бу доиралар халқларнинг манфаатларига хилоф суратда Европада хатарли кескинлик ўчоғини вужудга келтиришга интилмоқдалар. Л. И. Брежнев ва В. Ульбрихт ўртоқлар муҳокама этилган барча масалалар юзасидан фикрларнинг тамомила бир хил эканлигини қайд қилдилар.

КПСС ва Германия Бирлашган социалистик партияси тинчлик, демократия ва социализм манфаатлари йўлида социалистик мамлакатларнинг бирлигини мустаҳкамлаш, коммунистларнинг ва барча меҳнаткашларнинг бирлиги ҳамда интернационал бирдамлигини мустаҳкамлаш ғоят муҳим вазифа деб ҳисоблаётганликлари уқтириб ўтилди.

ОЗОДА Обидова Тошкент область Калинин районидаги генерал Собир Раҳимов номли колхознинг кўзга кўринган, тажрибали сут соғувчиларидан ҳисобланади. У йил сайин меҳнатда янгидан-янги ютуқларни қўлга киритиб боряпти. Бу йил доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига меҳнат вахтасида туриб ишлаб, янада юқори кўрсаткичга эришяпти. Ўз қарамоғидаги 18 бош сигирдан камида 45 тонна серқаймоқ сут соғиб олиш учун кураш олиб боряпти. Суратда: Озода Обидова.

А. Тўраев фотоси.

ЛЕНИНЧА МЕҲНАТ ВАХТАСИДА

ЙИЛЛИК ПЛАН БАЖАРИЛДИ

САМАРҚАНД. («Совет Ўзбекистони» мухбири). Область чорвадорлари доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига бошланган умумхалқ социалистик мусобақасида яхши намуна кўрсатиб, меҳнатда юқори кўрсаткичларга эришяптилар. Улар давлатга тирик вазнда 4550 тонна гўшт етказиб бериб, биринчи квартал планини анча ошириб бажардилар.

Л. ЭРГАШЕВ.

ТУҲФА

ҚАРШИ. («Совет Ўзбекистони» мухбири). Шаҳрисабз райони чорвадорлари Ленин юбилейига муносиб туҳфа тайёрладилар. Беш йилликнинг тўртинчи йили ярим йиллик гўшт тайёрлаш плани муддатидан олдин ошириб бажарилди. Давлатга пландаги 471 тонна ўрнига 483 тонна бўрдоқи гўшти топширилди.

БИНОКОРЛАР МАРРАСИ

17 февралда Тошкент шаҳар партия комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Пленумда Тошкент коммунистларининг капитал қурилишни янада яхшилаш соҳасидаги вазифалари муҳокама қилинди. Шаҳар партия комитетининг биринчи секретари С. Р. Расулов ўз докладида қуйидагиларни айтди: беш йилликнинг уч йили мобайнида 2,7 миллион квадрат метр уй-жой, 50 мингдан ортиқ ўринли мактаб бинолари, янги болалар боғчалари ва яслилари ҳамда медицина муассасалари, савдо-сотиқ ва умумий овқатланиш корхоналари қурилди. Шу давр ичида янги кўчалар очиш, уларни кўкаламзорлаштириш ва ободончилик соҳасидаги бошқа ишларга 50 миллион сўм, яъни аввалги ўн йилдагига нисбатан анча кўп маблағ сарф қилинди.

Шаҳар партия комитетининг пленуми Тошкент коммунистлари номидан, шаҳарнинг барча меҳнаткашлари номидан Москва, Ленинград, қардош республикаларнинг бинокорларига самимий ташаккур изҳор қилди. Ана шу бинокорлар тошкентликларга бир миллион юз минг квадрат метр ҳажмдаги квартираларнинг калитларини беришди, ўндан ортиқ катта мактаб биноларини, мактабгача тарбияланувчилар учун 22 комбинатни, ўттиздан ортиқ маданий-маиший иншоотларни туҳфа қилдилар.

Пленумда катта резервлар ҳақида гапирилди. Бу резервлардан фойдаланиш капитал қурилиш суръатларини анча жадаллаштириш, қурилишнинг таннархини камайтириш ва сифатини яхшилаш имконини беради.

Пленум қатнашчилари белгиланган планларни муваффақиятли бажариш йўлидаги курашга коммунистлар бошчилик қилишлари лозим, деб таъкидладилар. «Главташкентстрой» қурилишларидагина 136 партия ташкилоти бор. Улар касаба союз ва комсомол ташкилотлари билан биргаликда мусобақага бошчилик қилишлари, В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллиги шарафига олинган мажбуриятларни муваффақиятли бажаришга эришмоқлари керак.

(ЎзТАГ).

ЎРТОҚ В. УЛЬБРИХТ ВАТАНИГА ЖЎНАБ КЕТДИ

СССРга дам олиш учун келган Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, Германия Демократик Республикаси Давлат Кенгашининг Раиси ўртоқ Вальтер Ульбрихт 17 февралда Москвадан Берлинга жўнаб кетди.

Внуково аэродромида олий мартабали меҳмонни КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев, КПСС Марказий Комитетининг секретари ўртоқ К. Ф. Катушев ва бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар.

(ТАСС).

Н. К. КРУПСКАЯГА БАҒИШЛАНАДИ

18 февралда Тошкентда умумшаҳар тантанали йиғилиши ўтказилди. Бу йиғилиш Коммунистик партия ва халқаро коммунистик ҳаракатнинг атоқли арбоби, В. И. Лениннинг рафиқаси, дўсти ва сафдоши Надежда Константиновна Крупскаяя туғилган куннинг юз йиллигига бағишланди. Йиғилишда Ўзбекистон пойтахти жамоатчилигининг вакиллари, ўқитувчилар, мактабгача тарбия муассасаларининг ходимлари қатнашдилар.

Тошкент шаҳар ижроия комитети раисининг ўринбосари Ҳ. Е. Ёқубжонова доклад қилди.

Ўзбекистоннинг энг кекса ўқитувчиларидан бири, республикадаги мактабгача тарбия методика кабинетининг мудири, Н. К. Крупская билан учрашган Х. А. Аҳмедова ва Октябрь районидаги 95-болалар боғчасининг мураббияси Ҳолида Эргашева Надежда Константиновна тўғрисида самимий гаплар айтдилар. (ЎзТАГ).

КОМСОМОЛ ХОДИМЛАРИНИНГ БУТУНИТТИФОҚ СЕМИНАРИ

Тошкентда Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон комсомол сиёсий маорифи системаси ташкилотчилари ва пропагандистларининг семинар-кенгаши очилди. Бу семинар-кенгашни ВЛКСМ Марказий Комитети уюштирди. Семинар-кенгашнинг ишида марказий ва область комсомол комитетларининг секретарлари, область комсомол иши кабинетларининг мудирлари, «Билим» жамияти ёшлар секцияларининг раислари, пропагандистлар, ёшлар газеталари ва радио ҳамда телевидение редакцияларининг ходимлари қатнашмоқдалар.

17 февралда ўтказилган биринчи машғулотда ВЛКСМ Марказий Комитетининг бўлим мудири А. М. Роганов доклад қилди. Ўзбекистон комсомоли Марказий Комитетининг биринчи секретари Р. Ҳ. Абдуллаева комсомол ва ёшлар ўртасида идеология иши соҳасидаги вазифалар тўғрисида доклад қилди.

(ЎзТАГ).

16 МАРТ — МАҲАЛЛИЙ СОВЕТЛАРГА САЙЛОВЛАР КУНИ

ЮКСАК ИШОНЧ

Ўзбекистоннинг сайлов округларида маҳаллий Советлар депутатлигига номзод кўрсатиш давом этмоқда.

Тошкент область, Орджоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхози аъзоларининг сайлов олди йиғилишида илғор пахтачилик бригадасининг бошлиғи Мусо Каримов, ферма мудири Қодир Шамсиев, колхоз болалар боғчасининг мудири Нина Уразбоева ва қишлоқнинг бошқа илғор меҳнаткашлари А. Матқобилов номидаги қишлоқ Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатилди.

Оққўрғон районидаги Димитров номли колхоз деҳқонларчнинг сайлов олди йиғилишида илғор звено бошлиғи комсомол аъзоси Эшпўлат Субҳонов Қизил Октябрь қишлоқ Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатилди.

Намангандаги Педагогика институтининг ўқитувчилари ва студентлари кекса ўқитувчилардан бири, филология фанлари кандидати Тожибой Ғозибоевни шаҳар Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатдилар. Шаҳардаги 1-касалхонанинг коллективи бош врач Ваҳоб Умурзоқовни Наманган шаҳар Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатишга тавсия этди.

Наманган районидаги «Ленинизм» колхозининг аъзолари агроном Валижон Қирғизовни Сайрам қишлоқ Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатдилар. (ЎзТАГ).

НОМЗОДЛАР РЎЙХАТГА ОЛИНМОҚДА

16-автобазанинг машина ҳайдовчиси Туроб Жамолов, Крупская номли мактаб илмий ишлар мудири Антонина Григорьевна Ионова Бекобод шаҳар Совети депутатлигига номзод қилиб рўйхатга олинди.

Ҳамза номли колхознинг сувчиси Очил Эрназаров ва «1-Пскент» совхозининг ишчиси Енача Саидхудойбердиева Бўка район Совети депутатлигига овозга қўйиш учун рўйхатга олинди.

Андижон районидаги Тельман номли колхознинг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Майрамхон Йўлдошева Андижон область Совети депутатлигига номзод қилиб рўйхатга олинди. Ана шу серғайрат аёл кўп тармоқли жамоат хўжалигига раҳбарлик қила бошлаган пайтдан буён чорак асрдан кўпроқ вақт ўтди. Андижон область Совети депутатлигига номзод қилиб рўйхатга олинганлар орасида «Узсельхозтехника» Балиқчи район бирлашмасининг скреперчиси Дадабой Эргашев, Москва районидаги «Партия XXII съезди» колхозининг сут соғувчиси Мақсудахон Рашидовалар ҳам бор. (ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

К. Ҳ. ЗОКИРОВАГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ВРАЧ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Узоқ йиллик ва самарали врачлик фаолияти ҳамда аҳоли соғлиғини сақлаш соҳасидаги хизматлари учун «Главташкентстрой» медицина-санитария қисми акушерлик-гинекология бўлимининг ординатори Карима Ҳидоятовна Зокировага «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган врач» Фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Е. НАСРИДДИНОВА.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОЕВ.

Тошкент шаҳри, 1969 йил 18 февраль.

ЯНГИЛИККА СУЯНИБ

Тежамкорлик манбаи ● Прогрессив усул қўл келди ● Резервлар ҳисобига

Сўз — тажрибакорларга

Колхозимизда пахта тайёрлаш плани ва социалистик мажбурият ўн йилдан буён сурункасига муваффақиятли бажарилмоқда, ҳосилдорлик йил сайин ошмоқда. Ўтган хўжалик йили айниқса юқори кўрсаткичлар билан якунланди. Бир минг бир юз саксон гектар ернинг ҳар гектаридан ишлаб чиқариш планида кўзда тутилган 37,6 центнер ўрнига 40,52 центнердан ҳосил олинди. Давлатга ҳаммаси бўлиб 4781 тонна пахта сотдик. Бозор Чориев бошлиқ звено гектаридан 43,72 центнердан. Эшмамат Бойсариев бошлиқ звено 43,75 центнердан хирмон кўтарди. Бу звеноларда ҳосилдорлик пландагидан 6 центнер ошди.

Бизнинг ер шароитимиз уруғлик пахта етиштиришга жуда мос, об-ҳаво ҳам шунга қулай. Шуни ҳисобга олиб биз уруғлик пахта етиштириш ишлари билан шуғулланадиган махсус звенолар ташкил этганмиз. Бу звеноларга энг яхши пахтакорлар бириктиб қўйилган ва зарур техника, транспорт воситалари ажратиб берилган. Натижада уруғлик пахта етиштириш йил сайин кўпайиб боряпти. Бултур давлатга пландаги 1600 тонна ўрнига 1900 тонна қимматбаҳо хом ашё сотдик. Гектаридан 41 центнерга яқин ҳосил олинди. Деҳқонларимиз бунга уруғлик пахта ғўзасини меҳр билан парвариш қилиш, агротехника тадбирларини энг қулай муддатларда ўтказиш ва изчил амалга ошириш орқали эришдилар.

Ўтган йили маҳсулот таннархи аввалги йилдагига нисбатан анча камайди, даромад 20 процент ошди. Колхозимиз бултур фақат пахтадан 1 миллион 848 минг сўм даромад қилди. Бу — планда кўзда тутилганидан қарийб 300 минг сўм кўпдир. Оддий колхозчининг ҳар бир иш кунига ўртача 6 сўм 75 тийин, ҳар бир тракторчи-машинистга 7 сўм 73 тийин пул тақсимлаб берилянти. Юқори ҳосилли звеноларнинг аъзолари 2400 сўмдан 2700 сўмгача, тракторчилар эса 2800 сўмдан 3100 сўмгача нақд пул олишяпти. Шунинг учун ҳам барча ўз меҳнатидан мамнун.

Ҳар бир хўжаликнинг ўз тажрибаси бор. Бу тажрибани тобора кенгайтириш учун агротехника янгиликларини ишлаб чиқаришга дадил жорий этиш, ички резервларни қидириб топиб, ундан самарали фойдаланиш керак бўлади. Биз доим янгиликка суяниб иш қиламиз. Хўжалигимизда ҳар бир картанинг тупроқ шароити, бу майдонларда пахтанинг қайси нави етиштирилиши тўла ҳисобга олинган ҳолда ишланади. Пахтакорларимиз мўл ҳосилга куздан бошлаб замин яратишади. Экин майдонлари 35-37 сантиметр чуқурликда шудгор қилинади. Ерни ҳайдаш билан бир вақтнинг ўзида гектарига 10 тоннагача чиритилган гўнг солинади. Маҳаллий ўғит тупроқни қишда иссиқ сақлайди. Энг муҳими — гўнг бизнинг шароитимизда ернинг чуқур қатламида жойлашган сизот сувларини яхши шимиб олади ва намни юқори қатламларга чиқариб беради. Бунинг натижасида тупроқда нам кўпаяди. Гўнг таркибидаги азот, фосфор, калий моддалари кўплаб чириндига айланади, ернинг кучига куч қўшилади. Бу — пахтадан мўл ҳосил олишимизда катта аҳамиятга эга бўлмоқда.

Хўжалигимизда монокультурага чек қўйилган. Бир хил экин экавериб, тупроқни чарчатиб қўймаслик учун бундан 7-8 йил илгари ўн далали алмашлаб экиш схемасига ўтганмиз. Олти далада пахта етиштирилади. Тўрт далага беда ва маккажўхори экилади. Тупроғи чарчаган пахта майдони бузилиб, биринчи йили маккажўхори экилади. Унинг ўрни туриш муддати тугаган бедапоя билан тўлдириб борилади. Бу тадбирлар колхозимиздаги тупроқ картограммасига асосланиб амалга оширилади. Пахта майдонига қўшиладиган бедапоя кузда бузилганлиги сабабли унинг тупроқ тагида қолган илдизлари чигит экилгунча чириб улгуради. Чиринди намнинг ортиқча бугланишига имкон бермайди бу далаларга гўнг солиш талаб қилинмайди. Ўсимлик тез ривожланади ва ҳосилдор бўлиб ўсади. Аввалги йили кузда бузиб қўйилган ва бултур баҳорда чигит экилган 40 гектар бедапоянинг ҳар гектаридан 45 центнерга етказиб ҳосил олдик.

Дала ишлари ҳажмини камайтиришда, ҳосилдорликни оширишда бизга мадад бераётган тадбирлардан яна бири — прогрессив усулларнинг ишлаб чиқаришга тобора кенг жорий этилаётганлигидир. Деҳқонларимиз бир неча йилдан буён кенг қаторлаб чигит экиш усулини қўлланиб келишяпти. Бу тадбир жуда яхши натижа беряпти. Прогрессив усул қўлланилган далаларда тупроқ унумдорлигининг қандай бўлишидан қатъий назар, мўл ҳосил олинишига эришиляпти. Масалан, ўтган йили 90х20 сантиметр схемаси асосида чигит экилган 550 гектар ернинг ҳар гектаридан қўшни участкадагига нисбатан 10-12 центнердан ортиқ ҳосил олинди. Янги усулда чигит экилган майдонлардаги ғўзани яганалаш вақтида ҳар уяда икки тупдан ўсимлик қолдириш йўли билан гектарида 100-105 минг туп ғўза бўлиши таъминланди. Бу туплар пахта йиғим-терими бошлангунча тўла сақлаб қолинди. Бу майдонлардан йиғиштириб олинган пахтанинг ҳаммаси биринчи сортларга топширилди. Бундан колхоз катта манфаат кўрди.

Ерларимиз тоғ этаклари зонасидадир. Одатда бундай жойларда офтоб тафти анча паст бўлади. Ғўза эса иссиқни севади. Колхозчиларимиз ўсимликнинг бу талабини ҳар бир туп ғўзани ардоқлаб ўстириш, меҳр билан парвариш қилиш, экин қатор ораларини об-тобида кенг олиб, чуқур культивация қилиш орқали қондиришяпти. Хўжалигимизда ғўза тўрт марта узунасига-кўндалангига культивация қилинади, икки марта чопиқ ўтказилади. Акс ҳолда колхозимиз шароитида бегона ўт кўпайиб кетиб, ғўзани ўстирмай қўяди. Вегетация даврида ғўза 5-6 марта суғорилади.

Бизда дала ишлари звено принципи асосида ташкил этилган. Ишлаб чиқариш планлари звенолар бўйича тузилади. Топшириқлар звеноларга берилади. Трактор ва қишлоқ хўжалик машиналари звеноларга бириктилган. Ҳар бир звено 35-45 гектардан экин майдонига эга. Пахта майдонларини звеноларга бундай тақсимлашда суғориш шароити, карталарнинг бир-бирига туташганлиги, пойнов сувнинг чиқиб кетиши, участка дала шийпонининг узоқ-яқинлиги ҳисобга олинди. Звеноларнинг эгасизлантирилишига мутлақо йўл қўйилмайди. Звено принципига амал қилиниши пахтадан юқори ҳосил олишда муҳим омил бўлмоқда.

Шу билан бирга, бу усул колхозга иқтисодий жиҳатдан ҳам катта фойда келтиряпти. Звено принципи қўлланилмаган йилларда раҳбар ходимларга тўлаб келинган маблағнинг ўртача 49 проценти тежаб қолиняпти. Чунончи, колхозимиздаги 12 бригада бошлиғи, 12 табельчи, икки механик, икки ёрдамчи механик, 12 учётчик учун ҳар ойда 3600 сўм, йил давомида эса 40 минг 200 сўм ҳақ тўланарди. Звено асосида ишлашга ўтилгач, «амалдор»лар сони икки баравар камайтирилди, 6 участка бошлиғи, 6 механик учун ҳар ойда 1680 сўм, йил мобайнида эса 20160 сўм иш ҳақи тўланадиган бўлинди. Звено принципига кенг амал қилиш ана шундай катта манфаат етказмоқда. Иккинчидан, ишчи кучларидан тўғри ва ўз ўрнида фойдаланиш, ихтисосли колхозчиларни жой-жойига қўйиш, уларнинг масъулиятини ошириш, ишлаб чиқаришга конкрет раҳбарлик қилиш, камчиликларни ўз вақтида пайқаб олиб, уни звено аъзолари билан биргаликда дала бошларида тузатиш имконини бермоқда.

Колхозимизда пахта майдонларини кенгайтиришнинг иложи йўқ. Чунки теварак-атрофимизда қишлоқ хўжалик оборотига киритиладиган партов ерлар йўқ. Шунинг учун ҳосилдорликни йил сайин ошириб боришни бош вазифа қилиб қўйганмиз. Бундан кейин ҳам пахта етиштиришни резервлардан самарали фойдаланиш ҳисобига кўпайтираверамиз. Олти звено ҳосилдорликда колхознинг ўртача кўрсаткичидан паст. Бу звеноларда ҳосилдорликни анча ошириб, ақалли колхоз даражасига етказсак ҳам 220-250 тонна қўшимча пахта олишимиз мумкин. Биз бунга албатта эришамиз.

Колхозчиларимиз бу йил ҳар гектар ердан давлатга камида 43 центнердан пахта сотишга ваъда қилишган. Бунга куздан бошлаб пухта замин яратилган. Барча пахта майдони ғўзапоядан тозаланиб чуқур шудгор қилинди. 50 гектар эски бедапоя бузилиб, баҳорда чигит экишга тайёрлаб қўйилди. Шу кеча-кундузда қишки агротехника тадбирлари қизғин амалга оширилянти: ерларга яхоб бериляпти, эски қўралардан гўнг ва қўйкий ташиб келтириляпти, суғориш шохобчалари тозаланяпти, трактор ва қишлоқ хўжалик машиналари ремонт қилиняпти. Мавжуд техниканинг ҳаммаси 1 мартга қадар дала ишларига тахт қилинади. Март ойи бошларида шудгорни юмшатишга киришамиз.

Илғор агрономия фани — деҳқонларнинг суянган тоғи, ҳосилдорлик гарови. Шунинг учун ҳам биз янгиликка суяниб иш қилаверамиз, агрономия фанида эришилган ютуқларни ишлаб чиқаришда кенг қўлланамиз. Шу тариқа ҳосилдорликни ошириб «оқ олтин» етиштиришни йил сайин кўпайтирамиз. Бу йил гектаридан камида 43 центнердан ҳосил етиштириш юзасидан олган социалистик мажбуриятимизни муваффақиятли адо этиб, КПСС Марказий Комитетининг октябрь Пленуми қарорларига амалий иш билан жавоб берамиз. Бу — улуғ доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига муносиб совғамиз бўлади.

Қ. ЕДГОРОВ,
Сурхондарё область, Денов районидаги генерал Собир Раҳимов номли колхоз раиси, республикада хизмат кўрсатган пахтакор.

ИККИ КОММУНИСТ

ЛЕНИН НОМЛИ УЛУҒ ДАРГОҲЛАР

Бизда шундай одат бор. Тўғрироғи, шундай яхши бир одат қон-қонимизга сингиб боряпти. Қаҳрамон халқимиз доҳий Ленин орзуларини ушалтирибгина қолмай, унинг номини абадийлаштириб ҳам бораётир. Биз шаҳарларимизнинг энг марказий майдонларини, хиёбонларини, энг катта марказий кўчаларни Ленин номи билан атаётирмиз. Биз энг йирик билим даргоҳларимизга, энг донгдор корхоналаримизга, шуҳрати кетган илғор колхозларимизга ва энг обод қишлоқларимизга Ленин номини бераётирмиз. Бу бизнинг улуғ Ленинга бўлган чексиз меҳр ва муҳаббатимиз рамзи ва тимсоли бўлиб қолаётир.

Ҳукуматимиз эса пешқадам ва энг намунали хўжалик ва корхоналарни, муассаса ва ташкилотларни олий нишон — Ленин ордени билан мукофотламоқда. Биз бугундан бошлаб ана шу энг номдор ва донгдор коллективлар — Ленин номли улуғ даргоҳлар ҳақида, унинг ажойиб одамлари ҳақида газетамизда ҳикоя қилиб боришга киришдик. Бу ҳикояларда Ленин ғояларининг тантанаси — бош мавзумиз, Ленин иши учун доим тайёр турган жонкуяр кишилар—бош қаҳрамонимиз бўлади.

Шундай қилиб, бугун биринчи сўзни Фарғона область, Охунбобоев районидаги Ленин номли колхоз раиси муовини, Ленин орденли пахтакор Йўлдош Тожибоевга берамиз.

Мен қишлоғимиздан чиққан икки кишининг тақдири ҳақида кўп ўйлайман. Улар ўтмишда ким эди-ю, ким бўлди, халқ ўртасида қандай қилиб шунчалик обрў-эътибор топиб кетди, ном қолдирди дейман ўзимга-ўзим. Улар ҳақида кексалардан суриштирганим-суриштирган. Мавруди келди дегунча, улар ҳақида гап очиб қўйиб ўзим одамлардан кўп воқеаларни эшитиб оламан. Бизнинг одамлар ака-ука Охунбобоевларни, Ота билан Тоғани яхши эслашади, номларини ҳурмат билан тилга олиб, «раҳматли иккиси ҳам кўп яхши одам эди-да» деб уларнинг яхши ишларини эслаб кетишади. Уларнинг қилган ишларини эса санаб адо қилиб бўлмайди.

Ўтган йили Ёзёвонда, собиқ чўлнинг қоқ ўртасида, Фарғона, Қўқон, Наманган йўллари туташган ерда Отага ҳайкал қўйилди. Шу ҳайкалнинг очилиш тантанасида Фрунзе номли колхозга ўттиз беш йилдан бери раислик қилиб келаётган уч марта Ленин ордени олган Абдулла ака Раҳмонов сўз олиб:

— Ота шу чўлга биринчи панжа уриб берган эдилар, шу киши Ёзёвонда биринчи марта ер очиб, «Чўли гулистон» колхозини тузган эдилар. Мана энди чўлдач нишон қолмаган бир пайтда Отага ҳайкал қўйиб жуда тўғри қилдик. Ота ҳайкали Ёзёвонимизга жуда ярашиб тушди, — деди.

Ўша куни райондаги «Москва» колхозида Отага бағишланган яна бир катта тантана бўлди. Шу чўлда бундан ўттиз олти йил илгари қурилган биринчи оқ уйда Йўлдош ота Охунбобоев музейи очилди. Бу оқ уйнинг тарихи жуда қизиқ, у Ёзёвон чўлига юриш бошланган даврдан бир хотира. Ўшанда Ота шу собиқ Бўтқачи чўлига ўттизтача хўжаликни бошлаб чиқиб, ер очган, ариқ чиқарган, деҳқончилик қилишган экан. Ота Марғилонга йўли тушса, албатта, уларнинг ҳолидан хабар олиб, уч-тўрт кун бирга бўлиб кетаркан. Давлатдан қўш ҳўкиз, уруғ, пул билан ёрдам бердириб тураркан. Шу ўттизта хўжалик биринчи йили яхши ҳосил кўтаришганидан кейин бир артелга, — «Чўлигулистон» колхозига бирлашишди. Аввал чайла, ўтовларда яшаб турган деҳқонлар энди уй-жой қилиш пайига тушиб қолишади. Шунда улар ўзаро маслаҳатлашиб «шу чўлга бизни биринчи Ота бошлаб келган эди, Ота туфайли шунчалик бўлдик» деб биринчи оқ уйни Ота учун қуришга киришадилар. Кейин шу уй атрофида ўзларига уйлар қуриб, бир умр қолиб кетадилар. Чўлигулистон қишлоғига асос соладилар. Энди оқ уй — Отанинг музейи. Чўлга ҳужумни биринчи бўлиб Ота бошлаб берганидан шаҳодат берувчи бир хотира бўлиб турибди. Энди шу атрофдаги чўллар ўзлашиб, янги-янги хўжаликлар тузилиб бунёдга келган район — Ота номида — Охунбобоев райони дейилади.

Энди Тоға ҳақида айтай. У ҳам ўзидан яхши ном қолдирди. Бир вақтлар у бош бўлиб Марказий Фарғонадан тортиб олинган ерлар энди Солижонобод деб аталади. Халқнинг ўзи шундай деб атаб юборган. Бу бечиз эмас.

Солижон тоға шу ҳозирги Ленин номли колхозимизни тузиб, елкасида опичлаб балоғатга етказган, шу колхоз, шу халқ учун жонини фидо қилганлардан. У колхоз тузилганидан то умрининг охиригача, ўттиз йилдан ортиқ бош ҳосилотлик қилди. Унинг даврида чўлнинг ўзидан 700 гектарга яқин ер қўшилди. Одамлар унинг қандай чўл ўзлаштирганини ҳали-ҳали гапириб юришади.

— Тоғанинг бир жийрон оти бўларди, — деб ҳикоя қилади кекса пахтакор Тожибой тоға Исоқов, — чўлга борадиган бўлса ўша отига миниб оларди. Бир куни бизни тўплаб, ажриқ билан беданинг уруғини йиғдириб қолди. Кейин бир трактор билан чўлга бошлаб чиқиб кетди. Ўзи жийрон отида, биз ҳам от миниб ажриқ билан беда уруғи солинган қопларни олдимизга ўнгариб олганмиз. Ўшанда ўзи йўл бошлаган, орқасидан трактор чўлни ҳайдаб бораверган, унинг кетидан биз отда ажриқ билан бедани сочиб бораверганмиз. Тоға шундай қилиб чўлдан 500-600 гектар келадиган ерни ўраб, ажратиб олган. «Шу ер менинг маҳримга тушди, уни боғ қилмагунимча, экин экадиган ер қилмагунимча қўймайман» деганди, айтганини қилди. Ўша чўлга биринчи ўзи сув олиб борди. Қизиқ, агар бирорта ариқ чиқармоқчи бўлса, мўлжаллаб турарди-да, кейин жийронига миниб от чоптириб кетарди. Кейин отнинг қумда қолган изи билан ариқ чиқарардик. Солижонобод ариқлари шундай чиқарилган...

Тоға қилган ишлар беҳисоб. Тоға айтди деса, халқ бир ойлик ишларни ўн кунда бажариб ташлай оларди. Кейин Тоғанинг ўзи ҳам иш яхши кетаётган жойга бориб ўтирмасди, қаерда оғирчилик чиқиб қолса, ўша ерга бориб кеча-ю-кундуз ётиб оларди. Ишни ўнгармагунча кетмасди. У чўлда «қирқ қизлар» бригадаси ташкил этган эди. Бу қизлар ишни ҳам қойиллатар эди, Тоғадан мукофотни ҳам олар эди. Қаерда иш сал оқсаса, ғўза ўт босиб чопиқдан қолса, Тоға ўша бригадага ҳеч нарса демас, уришиб ҳам ўтирмасди-ю, қирқ қизларни жўнатарди. «Фалон бригададагиларга иш қанақа бўлишини бир кўрсатиб қўйинглар» дерди. Кейин қирқ қизлар келиб ишга тушиб қолардику... Бу қолоқ бригаданинг одамларига жуда таъсир қилар, кейин иккинчи марта бунақа аҳвол рўй бермасди. Колхозда бирор бригадага зарбдор қирқ қизларнинг келиши уят эди. Ҳамма шу куйга тушмасликка ҳаракат қилгани-қилган эди.

Тоға шундай иш билармонлиги, ҳақиқий деҳқонлиги билан колхознинг донғини республикага таратишга муваффақ бўлди. 1957 йилда колхозимиз ҳар гектардан 32 центнердан ҳосил кўтариб ўша вақтда республикада энг юқори ҳосилли хўжаликка бериладиган Қизил байроқни олди. Ўшанда Ортиқова Тўтихон, Азимова Фотимахон, Қодиров Мўйдин, Мамадалиев Жамол сингари энг илғорлардан беш киши Ленин ордени билан мукофотланган. Солижон тоға Охунбобоев билан раис Тошпўлат ака Тўхтаназаровларнинг хизматлари ҳам муносиб тақдирланган. Улар Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвонига мушарраф бўлишган.

Ака-ука Охунбобоевлар — Ота билан Тоға халқ учун шунчалик хизмат қилиб, шунчалик обрў-эътибор топишган экан, яхши ном қолдиришган экан, мен буни аввало Ленин туфайли, инқилоб туфайли деб биламан. Ахир XX аср инсониятга Ленинни бермаганида, у бош бўлиб инқилоб бўлмаганда, Ота билан Тоға шунчалик обрў-эътибор, қадр-қиммат топа олармиди, яхши ном қолдира олармиди? Иккиси ҳам чоракор ё мардикорлик билан бу дунёда ҳеч бир хотира қолдирмай ўтиб кетмасмиди?!

Мен яна бу икки коммунистда Ленинга хос бир фазилатни кўргандай бўламан. Улар ўзларини тамомила халққа бағишлаган, халқ учун яшашни ҳар нарсадан юқори қўйган кишилар экан. Яқинда мен шунга яна бир карра ишонч ҳосил қилдим.

Уларнинг қишлоғига ўтиб қолган эдим. Ота билан Тоғанинг уйига кириб ҳайрон қолдим. Улар иккиси ҳам халқ учун ишлаб, юраверишган экан-у, ўз уйларини яхшилаб тузатиб қўйишга келганда қарашмаган экан. Халқнинг ташвиши билан юраверишган.

Халқнинг ташвишисиз яшай билмаган Йўлдош ота билан Солижон тоға Охунбобоевлар ҳаёти биз учун бир мактаб бўлиб қолаверади.

Йўлдош ТОЖИБОЕВ,
Фарғона область, Охунбобоев районидаги Ленин номли колхознинг раис муовини, Ленин орденли пахтакор.

Москвадан хат

ТАНТАНАЛАР МАЙДОНИ

Москванинг марказий майдонига бахт кулиб боқди. Бундан неча юз йиллар бурун бу майдонга кароматқилиб Қизил номи берилган эди. Дарҳақиқат у пойтахтимизнинггина эмас, бутун мамлакатимизнинг ҳам энг гўзал, энг улуғвор майдони бўлиб қолди. Халқимиз, Советлар ери Қизил майдондан бошланади деб бечиз айтмаган.

Ҳавас қилса арзигулик бахтли тақдири бор бу майдоннинг. XVI асрнинг ўрталарида рус меъморлари мислсиз дурдона—Василий Блаженний Ибодатхонасини худди мана шу ерда тикладилар. Уни ҳақли равишда тошга битилган қўшиқ деб атайдилар. 1917 йил октябрининг оловли кунларида ишчи ва революцион солдатлар худди мана шу ердан бошланган ҳужум билан Кремлни эгалладилар. 1941 йил 7 ноябрнинг қаҳратон совуғида тенги йўқ мардлик парадининг қатнашчилари худди мана шу ердан дадил қадамлар билан саф тортиб ўтиб, тўғри фронтга, урушнинг олдинги марраларига жўнаб кетдилар. Ниҳоят худди шу ернинг ўзида Мавзолей қаршисида 1945 йилнинг июнида ерга уюб ташланган байроқлар буюк ғалабадан дарак берди.

Совет кишилари бу майдонда Владимир Ильич Лениннинг алангали нутқини бир неча бор эшитишган.

Бу ерда
Ленинни билади
ҳар ғишт:
Дастлабки
октябрь атакасининг
шиддатли қадамлар
товшидан таниш...
Бунда
ҳар минора
тинглаган уни,
Ленин деса
қайтмас ўтдан ва сувдан.

Кремль курантлари қадимий куй ўрнига Совет гимнини чала бошлагандан буён уни бутун дунё тингламоқда. Барча қитъалардаги кишилар эндиликда ўз соатларини Москва вақтига тўғрилайдилар. Ленин ҳам Москва вақти билан яшаган ва ишлаган. Эндиликда биз — ердагилар ҳам, фазони забт этувчилар ҳам шу вақт билан яшамоқдамиз.

Парад ва намойишларда байрам ҳамда тантанали учрашувларда барчамиз учун қувончли ва қайғули бўлган дамларда юз минглаб кишилар Қизил майдонга тўпланадилар. Байрам кунлари пойтахтнинг янгроқ овози бутун дунёга шу ердан таралади. «Москвадан гапирамиз! Қизил майдондан гапирамиз. Совет Иттифоқининг барча радио станциялари ишлаяпти. Москва овозини, Ватанимиз юраги овозини эшитинглар!»

Москва! Қанчалар маъно бор шу биргина сўзда. Москва Ер куррасидаги барча кишилар учун энг азиз шаҳар. У рус ерининг бешиги, космик трассалар шу ердан бошланади. Москва — тинчлик шаҳри.

Қаҳрамон Ханой, яшил Париж, осмонўпар Нью-Йорк ёки шоирлар куйлаган Венециядами, хуллас, Ер юзининг қайси бурчагида бўлмасин, газетанинг янги сонини варақлаб, радиоприёмникларни бураб «Москва» сўзини ахтарадилар. Москва нима деяпти? Советлар юртининг буюк пойтахтида нима гап? — Ҳаммани қизиқтирган нарса ана шу.

Москва, Қизил майдон, Мавзолей, Кремль, Третьяковка, Ленинские горы, МГУ, метрополитен, Лужники... Булар улкан қиёфали пойтахтнинг барчага таниш бўлган айрим белгилари, холос. Сибирликми, волгаликми, уралликми, чўл ўғли ёки тоғликлар учун Москвада бир марта бўлиш энг катта байрам. Туристлар учун уларнинг уйи дунёнинг қайси бурчагида бўлмасин, Москвага келиш янги дунё очиш демакдир.

Қизил майдон! Бу 7 ноябрь, Ғалаба куни, Биринчи май парадлари ўтадиган ва ниҳоят космонотга парвоз олдидан космонавтларимиз сайр қиладиган қутлуғ жой.

Бугун биз газета орқали Москва бўйлаб саёҳатга чиқамиз. Одатдагидек, бизнинг саёҳатимиз ҳам Қизил майдондан бошланади.

Қизил майдон — халқ шодлиги ва андуҳининг шоҳиди. Тантана ва оммавий сайиллар кунида у қувноқлиги билан лол қолдиради. Оғир дамларда эса у мунг ва ғазаб билан тўлиб-тошади.

1917 йилнинг ноябри. Ишчилар Октябрь революцияси ғалабаси йўлида ҳалок бўлганларини Қизил майдонга дафн этишди. «Бутун кўчалардан Қизил майдонга беҳисоб халқ оқими оқиб кела бошлади, — деб ёзади бу маросим ҳақида Жон Рид. — Бу ерда меҳнат ва камбағалликдан эзилган минг-минглаб кишилар бор эди. Маросим кечгача давом этди... У умид ва қардошлик сўзлари ёзилган қизил байроқлар денгизига ўхшаб кетарди».

Қизил майдон кейин ҳам бевақт ҳалок бўлган азаматлар учун кўп марталаб қайғурди. Кремль девори ёнига большевиклар дафн этилган. Улар Совет ҳокимиятининг душманлари томонидан Москва партия комитети биносига ташланган бомба портлашидан ҳалок бўлишган. Воровский билан Войковнинг ҳоки ҳам шу ерда. Бу совет дипломатларининг умрини оқгвардиячиларнинг ёвуз ўқлари ҳазон қилди. Свердлов, Дзержинский, Фрунзе, Калининнинг ҳам қабри шу ерда. Киров, Куйбишев, Горький, Крупская, Комаров, Гагаринларнинг ҳоклари солинган қутилар Кремль деворига қўйилган.

Қизил майдон ҳар бир меҳнаткаш инсонга шунинг учун ҳам яқинки, ундаги Мавзолейда улуғ Ленин жасади сақланмоқда.

... 1918 йилнинг баҳори эди. Ҳали ўзини яхши ўнглаб ололмаган Совет давлати олдида янгидан-янги қийинчиликлар туғиларди. Дон йўқ, ёқилғи етишмасди. Ишчиларни боқиш, Қизил Армияга ғамхўрлик қилиш керак эди. Бизгача етиб келган фотосуратлар ўша даврдаги оғир шароитни кўз ўнгимизда яққол гавдалантиради. Янги тузилаётган отрядларнинг жангчилари кийим-кечак, қурол-аслаҳа билан ёмон таъминланган бўлса-да, улардаги руҳан тетиклик, Октябрь ғалабаларини сақлаб қолишга интилиш сезилиб турибди.

1918 йилнинг Биринчи майида меҳнаткашларнинг оммавий намойиши бўлиб ўтди. Байрам олдидан матбуотда колонналарнинг юриш ҳолати эълон қилинган эди. «Қизил майдонга кираверишда, — дейилади унда, — куйлаш тўхтатилиб, оркестр «Интернационал» ва революцион маршларни чалади. Ўртоқлик қабристони ёнидан ўтаётиб байроқлар эгилади...».

1918 йилнинг 7 ноябрида Қизил майдонда В. И. Ленин нутқ сўзлади. 1919 йилнинг 25 майида улуғ доҳий Қизил Армия қўшинлари паради олдидаги оташин нутқини ҳам шу ерда сўзлаган.

Гражданлар уруши тугаб, мамлакат аста-секин куч тўплай бошлади. Урушдан кейинги биринчи намойишда Қизил майдон бўйлаб ўлжа олинган танк юриб ўтди. «Известия» ўша пайтлар шундай ёзган эди: «Жанубий фронтда французлардан тортиб олинган танк Қизил майдондаги Биринчи май тантаналарида қатнашди. Қизил жангчиларимиз бу машинанинг механизмини тўла ўзлаштириб олишди. Майдоннинг халқ билан тўлиб-тошиб ётганига қарамай, танкни ҳайдаб кетаётиб, уни ўйинчоқ мисоли ўнга ва сўлга буриб намойиш этишди. Ишчилар бу ғаройиб машинанинг чаққон ҳаракати орқасидан зўр ҳаяжон билан юриб кетдилар».

Худди шу йили, яъни 1920 йилда Қизил майдоннинг Кремль деворлари ёнида ўлжа олинган қурол-аслаҳалар кўргазмаси ташкил этилди. Бу қурол-яроғлар гражданлар урушида чет эл интервентлари ва контрреволюционерлар билан бўлган жангда Қизил Армия томонидан ўлжа туширилган эди.

Совет ҳокимиятининг ўша биринчи йиллари эндиликда жуда ҳам йироқ туюлмоқда. Ҳам йироқ, ҳам ҳаяжовли. Биз яна неча ўн йилларнинг пардаси оша улуғвор ва қадимий Қизил майдон бўйлаб ўтиб борамиз. Мавзолейнинг салобатли ва виқорли қоматига чуқур ҳаяжон билан тикиламиз, қадимий ибодатхона, Кремлнинг серқирра деворлари, кумушсимон пиллапояли минбарлар гўзаллигидан, бутун майдоннинг улуғворлигидан ҳайратланамиз. Буларнинг ҳаммаси бизда ўчмас таассурот қолдиради.

Эски фотосуратларга диққат билан қаранг-а. Уларда Қизил майдоннинг турли даврда турлича бўлганини ҳис қиласиз.

30-йилларда Қизил майдон челюскинчилар ва биринчи қаҳрамон-учувчиларни қабул қилганди, ҳозир эса у шавкатли совет космонавтларини шарафламоқда. Яқин кунларда ҳам бу ерга ҳарбий парадга отлиқлар, мотоциклчилар, броневик ва кам қувват танклар чиқарди. Эндичи?.. Эндиликда Қизил майдондан қудратли танк, замонавий ва мукаммал ракета қуроллари ўтади.

Қизил майдон! Мунчалар буюк ва жозибалисан, мунчалар кекса ва мангу ёшсан! Ҳар йили горн ва барабанлар садоси остида қадимий Кремль деворлари ёнига болалар келишади. Улар Мавзолей олдида тантанали равишда пионерга ўтиш учун шу ерга тўпланадилар. Қисқа ёз тунларида эса мактабни битираётганларнинг қувноқ овози аримайди. Байрам кунларида-чи! Бундай қутлуғ кунларда, айниқса, революцион байрамларда, меҳнаткашлар колоннаси Мавзолей олдидан ўтаётганда ва уларни партия ҳамда ҳукуматимиз раҳбарлари табриклаганда сен янада гўзал ва жозибали бўлиб кетасан. Намойишчилар кўтариб олган плакатлар ва уларга ёзилган меҳнат ғалабасининг улкан рақамлари сени янада улуғвор қилиб кўрсатади.

Дилрабо оқшомлар-чи?! Атроф нур билан безалган байрам оқшомларида минглаб москваликлар ва пойтахт меҳмонлари сенга интилади, қадрдон Қизил майдон! Улар бу ерда байрам салютининг осмонни тўлдирган мушакларини завқланиб кузатадилар.

Сен ҳамиша қалбимиздасан, Қизил майдон! Москвага келган ҳар бир одам сени кўриб кетишни ўзининг муқаддас бурчи ҳисоблайди, Қизил майдон!

Сенга абадий шон-шарафлар, қадрдон Қизил майдон!

А. БЕРЕЗИН.
Москва шаҳри.

МОСКВА. Қизил майдон.
Н. Гароновский фотоси.
(ТАСС).

АХБОРОТ

БИЗГА ЁЗАДИЛАР

КЎРКАМ БИНОЛАР

Андижон район маркази — Олтинкўл қишлоғи йилдан-йилга обод ва кўркам бўлиб бормоқда. Қисқа вақт ичида кутубхона, спорт клуби, магазин ва бошқа кўплаб кўркам бинолар қад кўтарди.

Ҳозир район марказида қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармаси учун маъмурий бино ва ҳар бири 18 квартирали иккита уй фойдаланишга шай қилиб қўйилди. Шунингдек «Союзпечать» агентлиги ва район халқ маорифи бўлимининг методик кабинети учун мўлжалланган бинолар қурилиши ҳам жадал суръатлар билан олиб борилмоқда.

Н. АРАББОЕВ.

МАШИНАЛАР МУБОРАК

Қува районидаги 52-ўрта мактабнинг ўқитувчиси Соҳибжон Нишонов ДОСААФ автомотолотереясининг 11 номерли 04084 серияли билетига «Москвич-412» машинаси ютди. Шунингдек, Ургут район матлубот жамиятининг раиси Яраш Эрназаров 14 номерли 11063 серияли билетига ва Ильич район Титов номли совхоз ишчиси Юнус Қорабоев 10 номерли 17896 серияли билетига «Запорожец» машинаси ютдилар.

Ф. КОДИРОВ,
Т. СОБИРОВ,
Д. РАСУЛЕВ.

ЯНГИ КЛУБЛАР

Сариосиё районидаги Охунбобоев номли колхознинг Тиргарон участкасида 250, Эрсоқи участкасида 200 ўринли янги клуб бинолари фойдаланишга топширилди.

А. ЮСУПОВ.

ЙИРТҚИЧ ҚОПҚОНГА ТУШДИ

Қаҳратон қиш. Ҳаммаёқни қор қоплаган. Бундай вақтларда оч қолган бўрилар қишлоқ атрофларидан ўзларига ов қидиришади. Қамаши районидаги Қизилбулоқ, Довут ва Бешқайрағоч қишлоқларига бўрилар оралаб қолганлиги маълум бўлди. Қордаги изларни кўрган қизилбулоқлик Очилбобо елкасига ов милтиғини осганича йўлга чиқди. Тажрибали овчи кераклн ерларга қопқон қўйди. Натижа ёмон бўлмади. Овчи эртасига қопқонлардан бирига баҳайбат урғочи бўри илинганини кўрди.

Кекса овчи Очил бобо Эсоновга колхоз правлениеси мукофот берди.

А. РАҲИМОВ.

ЛЕНИН ЮБИЛЕЙИГА ТУҲФА

Ўтган йили республикамиздаги нашриётлар ҳар уч кишига биттадан китоб чиқардилар. Китоб савдоси икки баравар ошди. Нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ходимлари активининг 18 февралда Тошкентда бўлиб ўтган республика йиғилишида худди мана шу рақамлар келтирилди.

Йиғилишни Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари С. О. Азимов очди. В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб кутиб олиш юзасидан республика Министрлар Совети матбуот давлат комитетига қарашли коллективлар ва ташкилотларнинг 1968 йилда қилган ишлари якунлари ва навбатдаги вазифалари тўғрисида шу комитет раиси З. И. Есенбоевнинг доклади тингланди.

Йиғилиш иштирокчилари В. И. Ленин асарларини, Ленин юбилейига бағишланган китобларни нашр этиш ва уни тезроқ кенг оммага етказиш масалаларига алоҳида эътибор берди. Полиграфчилар, нашриётларнинг ва китоб савдосининг ходимлари ўзларининг ишлаб чиқариш кўрсаткичларини анча яхшилаш учун барча имкониятларга эга эканликлари кўрсатиб ўтилди. Бунинг учун энг муҳим шарт — ички резервлардан тўлароқ фойдаланиб, мавжуд камчиликларни тугатиш, маҳсулотнинг сифатини яхшилашдан иборатдир. Докладни муҳокама қилишда СССР Министрлар Совети ҳузуридаги матбуот комитети коллегиясининг аъзоси В. Г. Мочалов қатнашди.

Йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Р. Н. Нишонов нутқ сўзлади.

Йиғилиш иштирокчилари Ўзбекистон ССР Министрлар Совети давлат матбуот комитетига қарашли полиграфия саноати корхоналари, нашриётлар, китоб савдоси ва бошқа ташкилот коллективлари номидан 1969 йилга оширилган социалистик мажбурият қабул қилдилар.

(ЎзТАГ).

Сергели районидаги саккиз йиллик 3-мактаб биносига жойлашган иккинчи сайлов участкасига қарашли агитпункт меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советларига сайловларга намунали тайёргарлик кўрмоқда. Агитаторлар сайловчилар билан турли темаларда суҳбатлар ўтказмоқдалар, сайловчилар рўйхатини текшираётирлар. Суратда: агитаторлардан Г. Бартенева, М. Абдураҳмонов, Л. Вердиш ва Л. Комилова ўртоқлар сайловчилар ҳузурига йўл олмоқдалар.

Қ. Розиқов фотоси. (ЎзТАГ).

16 МАРТ — МАҲАЛЛИЙ СОВЕТЛАРГА САЙЛОВЛАР КУНИ

ҚИЗҒИН ҲОЗИРЛИК

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетида шу кунларда маҳаллий Советларга бўладиган сайловларга қизғин ҳозирлик кўрилмоқда. 1967 йилда Тошкент шаҳар Советига сайлов ўтказувчи округлар 479 та бўлган бўлса, бу йил уларнинг сони 500 тага етди. Ўтган сайловда сайлов участкалари сони 432 та эди. Бу йил яна 8 та сайлов участкаси қўшилди. Сайлов участкалари ва сайлов округлари сонининг ортганлиги Октябрь ҳамда Чилонзор райони аҳолисининг кўпайганлиги ҳисобига рўй берди. Чунончи, ўтган сайловлар вақтида Октябрь районида 85 та округ бўлган бўлса, ҳозир уларнинг сони 107 тага, Чилонзор районида эса 95 та округ бўлган бўлса, ҳозир уларнинг сони 119 тага етди.

Яқинда шаҳар сайлов комиссиясининг кенгаши бўлиб ўтди. Кенгашда сайлов кунларида транспорт қатновини яхши йўлга қўйиш, уни назорат қилиб бориш ва бошқа тадбирлар белгиланди. Бундан ташқари участка сайлов комиссиялари аъзолигига кандидатлар кўрсатиб бўлинди. Республика Олий Совети Президиуми томонидан ажратилган сайлов ҳужжатлари, протокол нусхалари ва сайловчилар таклиф билетлари район ижроия комитетларига тарқатилди, улар маҳаллий Советларга сайлов Низомлари билан таъминланди. Сайловга доир рус ва ўзбек тилларидаги турли шиор ва плакатлар сайлов участкаларига тарқатилмоқда.

Жойларда сайловчиларни рўйхатга олиш давом этмоқда. Шаҳар телефон станцияси кўпгина сайлов участкаларига телефон алоқаси ўрнатиш учун барча зарур тадбирларни кўрмоқда.

Ҳ. ОЛИМЖОНОВ.

СУҲБАТ ВА ЛЕКЦИЯЛАР

Каттақўрғон шаҳридаги 11-агитпунктда маҳаллий Советларга сайлов ўтказишга тайёргарлик ишлари қизитиб юборилди. 25 кишидан ташкил топган агитколлектив уюшқоқлик билан иш кўрмоқда. Сайловчилар жойлашган кўчалар, кварталлар агитаторларга бириктилган. Ёш сайловчилар йиғилишида ўқитувчи Н. М. Крюкова «В. И. Ленин буюк инсон» деган темада лекция ўқиди. Агитаторлардан Ҳамро Собиров, Шамси Қиличевлар актуал темаларда суҳбатлар ўтказмоқдалар.

И. ОДИЛОВ.

ФАРҒОНАДАГИ Тошлоқ пахта тозалаш заводи коллективи доҳий В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига вахтада туриб ишлаб, янги зафарларга эришмоқда. Ҳар бир ишчи топшириқларни ортиғи билан бажариш учун ҳаракат қиляпти. Суратда: завод механиги Р. Иматов (чапдан) слесарь А. Мирзааҳмедов ва пахта қуритувчи Н. Қосимовларга янги йилнинг ўтган даври мобайнида завод коллективи эришган ютуқлар ҳақида сўзлаб бермоқда.

А. Тўхтасинов фотоси.

ЮКСАЛИШ

Бу хўжаликка кўп раҳбарлар келиб кетди. Уларнинг ҳаммаси ҳам хўжаликни қолоқликдан чиқариш учун қоли-қудрат ҳаракат қилиб кўрди. Лекин ғалвир сувдан кўтарилганда «буёғи қандоқ бўлди?» дегандек елка қисиб қолаверди. Маҳсулот тайёрлаш планлари бажарилмади. Ҳосилдорлик паст бўлди. Таннарх қимматга тушди. Сарф-харажат ортиб кетди. Шундай бўлгач, олинган даромаднинг сарфланган харажатни қопламаслигига таажжубланмаса ҳам бўлади.

Шу аҳволда бир неча йил ўтди. Нега шундай бўлди? Ахир, ер унумдорку, сув сероб, машина, ўғитдан камчил жой йўқ. Энг муҳими — одамлар заҳматкаш, давлат моддий-техника ёрдами беряпти. Нега хўжалик оқсайверади? Бу саволлар ҳаммани жиддий ўйлантирарди, ташвишга соларди.

Совхозга қўша-қўша комиссиялар келди. Аҳвол таҳлил қилиб чиқилди. Йиғилишлар, муҳокамалар, мунозаралар ўтказилди. Янги режалар тузилиб, яхши тадбирлар белгиланди. Астойдил ишга киришилгандек, озми-кўпми ютуққа эришилгандек бўлди. Аммо яна план бажрилмади, доғ ювилмади. Яна ташкилий чора кўрилди, раҳбар алмаштирилди.

— Олдингилари нима қилди-ю, буниси нима каромат кўрсатарди, — дейишди айрим ишчилар совхозга янги раҳбар келганда.

— Янги директорнинг пойиқадами ёқиб, ажаб эмас, ишимиз юришиб кетса, — дейишди бошқа бировлар.

— Деҳқончиликда фақат пойи-қадамнинг ўзи кифоя қилмайди, ақл-идрок, тадбиркорлик ҳам керак, — қўшимча қилди бошқалар.

Ишчиларнинг гапида жон бор эди. Совхознинг янги директори Саттор Эгамбердиев илгари партия, совет ташкилотлари раҳбарлик лавозимларида ишлаб, анча тажриба орттирган киши. Бугун партия унга қолоқ хўжаликка бориб ишлаш, уни илғорлар даражасига кўтаришни топширяпти. Бу, коммунист учун шараф-ку!

Янги директор хўжаликни бир бошдан ўрганиб чиқди. Коммунистлар, активлар, тажрибакор деҳқонлар билан суҳбатлашди, уларнинг мулоҳазаларини тинглади. Техника, ўғитдан қандай фойдаланилаётгани билан қизиқди. Коммунистларнинг ишлаб чиқаришдаги ўрни, мавқеига алоҳида эътибор қилди. Энг муҳими — меҳнат қандай ташкил қилинганини синчиклаб ўрганди.

— Ўша кезда кўзга ташланган камчилик, — ҳикоя қилади Саттор ака, — хўжаликда бебошлик ҳукмрон эди. Белгиланган режа қоғозда, берилган топшириқ оғизда қолиб кетар эди. Чунки илгариги раҳбарлар ижрони текшириб кўрмас экан.

Маъмурият ва партия ташкилотининг қўшма мажлиси чақирилди. Мажлисда рўй-рост гаплашиб олинди. Ваъзхонлик, сафсата бўлмади. Лўнда, аниқ, ишга ёрдам берадиган фикрлар айтилди. Меҳнат — сабаби тирикчилик эмас, балки виждон иши эканлиги уқтирилди, кечаги усул эртага эскириб қолиши мумкинлиги, ҳаётда орқада қолмаслик учун изланиш, янгилик яратиш, прогрессив усулларни дадил қўлланиш, ташаббускор бўлиш зарурлиги таъкидланди. Коммунистнинг ўрни ишлаб чиқаришнинг, план ва олинган мажбуриятларнинг тақдири ҳал қилинаётган жойда дейилди.

Биз кадрларга ишонамиз. Шу билан бирга, улардан берилган топшириқнинг ижросини талаб қиламиз. Ўз вазифасини ҳалоллик билан адо этган кишиларни ардоқлаймиз....

Маъмурият меҳнатни ташкил қилишга алоҳида эътибор берди. Ҳар ким ҳоли-қудрат иш билан таъминланди. Оғир участкаларга коммунистлар қўйилди. Механизаторларнинг иш сифати учун масъулияти оширилди. Тежамкорлик биринчи ўринга қўйилди. Эгасизликка барҳам берила бошлади. Ўша йили баҳорги экин кампанияси тез ва соз ўтказилди. Кузга келиб дурустгина хирмон кўтарилди. Давлат планлари бажарилиб, кўп йиллик доғ ювилди. Шундан кейинги йиллар ҳам ўсиш, юксалиш даври бўлди. 1968 йилда совхоз давлатга 23 хил қишлоқ хўжалик маҳсулотлари сотиш топшириқларини ҳамма турлари, сон ва сифат кўрсаткичлари бўйича шараф билан бажарди.

Илгари шудгорни экин қопламас эди. Эндиликда пушталарга ҳосил сиғмай қолди. А. Мустаев бригадаси аҳолига салкам 200 тонна картошка совға қилди. Карим Тоҳиров звеносида гектаридан 240 центнердан пиёз олинди. Хан Ян Сен звеноси эса пиёздан рекорд ҳосил етиштирди. Илгари Абдужамил Шириновни ким танир эди? Ҳеч ким! Бугун эса у йирик сабзавотчилик бригадасининг бошлиғи. Йиғилишларда унинг номи илғорлар қаторида тилга олиняпти. Бунинг боиси бор. Бултур бригада аъзолари помидор, картошка, қовун, тарвуз ҳосилдорлигини оширишда бошқа бригадалардан анча ўзиб кетди. Меҳнат эса уларнинг номини улуғлади. Шундай қилиб «Москва» совхози илғорлик йўлига тушиб олди.

Раҳбар тўғри йўлдан бошласа, одамлар адашмаса хўжалик ривожлангандан ривожланаверади. «Москва» совхози раҳбар партия ташкилотлари белгилаб берган тўғри йўлга тушиб олди, режани аниқ тузди. Кишилар улкан вазифаларни бажаришга шай. Демак 1969 йилги вазифалар ҳам шараф билан бажарилади. Бунга шубҳа йўқ. Совхоз бу йил 800 тонна картошка, салкам 2 минг тонна полиз маҳсулотлари, 3 минг тонна сабзавот етиштириши керак.

1969 йилнинг вазифалари улкан, оғир. Совхоз коллективи буни яхши билади. Шу сабабли қишнинг қийин шароитида ҳам баҳор тараддудини кучайтиряпти. Қишлоқ хўжалик машиналари ремонт қилиняпти. Далага гўнг ташиб чиқариляпти. Ерда намни кўп сақлаб қолиш чоралари кўриляпти. Парник хўжалигида иш бошлаб юборилди. Яхши ният билан карам, помидор уруғи сепилганига анча бўлди.

Калинин районидаги «Москва» совхози коллективига бултурги ютуқларни мустаҳкамлаб, бу йилги улкан режаларни толиқмай амалга оширишда катта муваффақиятлар тилаймиз.

М. НАЗАРОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

Милиция ҳаёти

ХИЗМАТ МЕЗОНИ

Коммунистик партия коммунизмнинг онгли қурувчисини, янги инсонни тарбиялаш ва камол топтиришга алоҳида эътибор бермоқда. Ана шу умумхалқ ишига бошқа давлат ва жамоат ташкилотлари билан бир қаторда совет милицияси ҳам муҳим ҳисса қўшмоқда.

Маълумки, 1968 йил ноябрь ойида аввалги Жамоат тартибини сақлаш министрлиги Ички ишлар министрлиги қилиб қайта тузилди. Бунинг боиси нимада? Бунинг сабаби шундаки, Жамоат тартибини сақлаш министрлиги совет давлат органлари системасида ўзлари бажараётган барча функцияларни қамраб ололмаётган эди.

Ички ишлар министрлиги органлари жойларда меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советларининг таркибий қисмларидан ҳисобланади. Ички ишлар органлари ўз моҳиятига кўра, меҳнаткашлар билан мустаҳкам алоқада иш олиб боради. Кейинги вақтларда маҳаллий Советларнинг сессияларида, ижрокомлар мажлисларида социалистик қонунчиликка риоя қилиш, жамоат тартибини сақлаш масалалари тез-тез кўрилаётганлиги бежиз эмас. Ички ишлар органларининг фаолиятида коллегиаллик принципи янада тараққий этаётганлиги марказий ва маҳаллий органлар аппарати иш услубини яхшилашга, ҳар бир ходимда ўзига топширилган иш учун масъулиятни оширишга имкон бермоқда.

Ички ишлар министрлиги системасида милиция хизмати алоҳида аҳамиятга эга. КПСС Марказий Комитети ва Министрлар Советининг совет милициясини янада мустаҳкамлаш тўғрисида қабул қилган қарорини шахсий составимиз аъзолари қизғин маъқулламоқдалар. Мазкур қарорда партия ва ҳукуматимизнинг ички ишлар ходимларининг обрўйи ва ролини ошириш ҳақида тинмай қилаётган ғамхўрлиги ёрқин ифодасини топди.

КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукуматининг милиция органларини қўшимча техника билан таъминлашга қаратилган тадбирлари ҳам муҳим аҳамиятга эгадир. Бизнинг давримизда жиноятчиликка қарши курашни амалга ошириш илмий метод ва замонавий техника воситаларини қўлламасдан мумкин бўлмай қолди. Ҳозирги кунда илмий-техника аппарати ходимлари — замонавий криминалистика техника воситалари билан қуролланган юқори малакали ходимлардир.

Лекин шунга қарамасдан, намунали жамоат тартиби учун курашнинг муваффақияти милиция шахсий составига боғлиқ. Шунинг учун ҳам милиция сафига коммунист ва комсомолларни, муносиб кишиларни қабул қилиш партиямизнинг диққат марказида турибди. Ҳозир милиция органларида меҳнат қилаётганларнинг кўпчилиги юқори тайёргарликка эга бўлган коммунист ва комсомоллардир.

Младший лейтенант Фатхулла Раҳимовни Тошкент шаҳар Ҳамза районида кўпчилик танийди. Тепловоз депосининг собиқ слесари коммунист Раҳимов ҳозир жиноий қидирувнинг старший оператив ёрдамчиси бўлиб ишламоқда. Собиқ қурувчи, ҳозир Куйбишев район ички ишлар бўлимининг милиция ходими, комсомол аъзоси М. Мгебришвили ўз бурчини муваффақиятли адо этмоқда.

Партия ва ҳукуматимизнинг қарорига биноан милиция органларига меҳнаткашлар коллективларининг тавсияларига кўра, номзодлари партия, касаба союз ва комсомол мажлисларида муҳокама қилинган кишилар қабул қилинади.

Қарорда милиция органлари шахсий состави ўртасида сиёсий-тарбиявий ишларни анча кучайтириш кўрсатиб ўтилган. Республикамиз партия ташкилотлари милиция органлари ишига яқиндан ёрдам бериб келмоқда. Партия ходимлари милиция ходимлари билан суҳбат ва учрашувлар ўтказмоқдалар. Бу уларнинг фаолиятига ижобий таъсир кўрсатмоқда. Андижон, Самарқанд ва Тошкент область партия комитетларининг раҳбар ходимлари ички ишлар бошқармаларига ва уларнинг органларига тез-тез келиб турадилар. Шахсий состав билан турли темаларда суҳбатлар ўтказадилар, уларнинг ҳаёти билан яқиндан танишмоқдалар. Бундай учрашувлар ички ишлар органлари партия ташкилотлари ишини яхшилаш, милиция ходимлари олдида турган вазифаларни оператив бажаришда катта аҳамиятга эга бўлмоқда.

Шахсий состав орасида сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш мақсадида шаҳар, район милиция бўлимларида сиёсий-тарбиявий иш бўйича бошлиқлар ўринбосари штати жорий қилинди. Сиёсий-тарбиявий ишларни шундай ташкил этиш кераккки, ҳар бир милиция ходими истаган дақиқада ўз бурчини муносиб адо этишга тайёр бўлсин.

Социалистик тартиботни сақлашда меҳнаткашларнинг чуқур ҳурмат ва муҳаббатига сазовор бўлган милиция ходимлари бизда жуда кўп. Улар орасида министрликнинг Владимир Антишев, Анатолий Ткаченко, Софья Агишева, Нодир Ахмедов каби ходимлари, Тошкент областидан Спартак Денишев, Абдували Имомалиев, Тошкент шаҳридан Икром Мансуров, Мария Метерова, Обид Каримов ва бошқалар бор. Тошкент шаҳар милициясининг старшинаси Ортиқхўжаев ўз хизмат бурчини намунали ўтаганлиги учун Ленин ордени олишга сазовор бўлди.

Мамлакатимизда жамоат тартибини сақлаш иши аллақачон умумхалқ ишига айланиб кетган. Социалистик қонунчиликни бузувчиларга қарши милиция ходимлари билан бир қаторда ишчилар, колхозчилар, зиёлилар актив кураш олиб бормоқдалар. Намунали жамоат тартиби учун курашда, айниқса шу йил март ойида ташкил этилганлигининг ўн йиллиги нишонланадиган халқ дружиналари катта кучга эгадир. Республикамизда ўн мингдан ортиқ дружиначилар бор. Иштихон, Ургут ва Самарқанд районидаги дружиначиларнинг фаолияти мақтовга лойиқдир. Шунингдек, Термиз, Қўқон шаҳар халқ кўнгилли дружиналари яхши ишлаётирлар.

Совет халқи, шу жумладан республикамиз меҳнаткашлари улуғ доҳиймиз ва устозимиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига қизғин тайёргарлик кўрмоқдалар. Ички ишлар министрлиги органлари ва бўлинмаларида шу кунларда шонли юбилейга муносиб туҳфа тайёрлаш мақсадида намунали ва аъло участка, бўлинма учун кураш мусобақаси кенг авж олдирилган.

Партия ва ҳукуматимизнинг ғамхўрлигига жавобан республикамиз милиция органларининг шахсий состави жамоат тартибини янада мустаҳкамлашдек муқаддас вазифани бажариш учун бутун куч ва имкониятларини ишга соладилар.

А. ЮСУФБЕКОВ,
Ўзбекистон ССР Ички ишлар министрлиги Милиция бошқармасининг бошлиғи.

Фанимиз проблемалари

ТАБИАТНИНГ ИНСОНГА «ҚАРЗИ»

БИОНИКА ҲАҚИДА СЎЗ

Бионика жуда ҳам ёш, аммо ғоят қизиқарли ва келажаги порлоқ фанлардандир. У тирик табиатнинг юз миллион йиллар давомида яратган структуралари, механизмлари ва турли хил жараёнларининг тузилиш принципларини техникага олиб ўтиш билан шуғулланади. Бионика қисқа муддат ичида катта муваффақиятларни қўлга киритди. Бунга ҳозирги пайтгача яратилган ўнлаб ва юзлаб машина ва ускуналар (приборлар) далил бўла олади. Бу машина ва ускуналар тирик мавжудотларнинг модели бўлиб, инсон фаолиятининг турли соҳаларида муваффақият билан қўлланилмоқда. Бундай машиналардан жуда кўплари ҳозир яратилиш арафасида турибди (махолётлар, ер қазиш машиналари, қадамловчи машиналар, товуш сигналлари билан бошқарилувчи аппаратлар, механик мускуллар, турли-туман датчиклар ҳамда кимёвий реакцияларнинг янги принциплари ва бошқалар).

Бионика жонли табиат «қўлга киритган» ютуқларни физикавий моделлаштириш йўли билан техникага «қарз» беради. Бирор-бир нарсанинг моделини ясаш учун аввало унинг тузилиши, ишлаш принципларини ўрганмоқ зарур. Бу эса биологларнинг, хусусан морфолог, физиолог, биофизик ва биохимикларнинг вазифасидир. Афсуски, тирик, жонли структуралар шу пайтга қадар чуқур ўрганилмаган. Масалан, фаслга қараб яшайдиган, «кўчманчи» ҳайвонларнинг об-ҳаво ва мўлжални билиш қобилиятлари кишиларда жуда катта қизиқиш туғдирса-да, уларни ҳозиргача моделлаштиришга ожизмиз. Чунки ўша ҳайвонларда мўлжал ва об-ҳавони қайси органлар билишини ҳали ўрганиб чиқмаганмиз.

Маълумки, кўпгина ҳайвонлар ер қимирлаш ва бўронларни ҳамда бошқа хилма-хил табиий офатларни олдиндан сезиш қобилиятига эга, лекин бундай сезиш, «кўра билиш»нинг сирлари жуда ҳам қониқарсиз текширилган.

Моделлаштириш авж олмаётганининг сабаби фақат биологларга эмас, балки математикларга ҳам тааллуқлидир. Чунки қандайдир объектни моделлаштириш учун уни аввал математик анализдан ўтказмоқ зарур.

Организмда элементар қисмлар, атомлар, молекулалар ва улкан полимерлар гармоник равишда бирлашган бўлади. Организмнинг ҳар бир элементар қисмида хилма-хил чигал, мураккаб реакциялар ўтади. Бундай реакциялар ҳар хил муҳитда ўтишига қарамасдан, бир-бирига сира халақит бермайди. Мусбат ва манфий зарядга эга бўлган элементар қисмлар бир-бири билан ёнма-ён «тинч-тотув» яшаса-да, лекин бир-бирини асло нейтраллаштирмайди. Гидролитик реакция ўрнини синтетик реакция эгаллайди, кўп ҳолларда бу хилдаги реакциялар бир элементар қисмда, бир органда ва ҳатто бир вақтнинг ўзида содир бўлади. Кимёвий энергия катта тезликда ва осонгина фойдали хизмат коэффициентига айланади. Бу жараёнларнинг барчаси тирик, жонли организмда программалаштирилган. Аммо бу хилдаги программалаштиришнинг жуда кўплиги туфайли организм бир программадан иккинчи программага тез-тез ва қайта-қайта ўтиб туради. Шунинг учун ҳам математика эришган ҳозирги юксак ютуқларга қарамай, масалан, «Нафас олишнинг математик анализи», «Овқатланишнинг математик анализи» ёки «Жигар ишининг математик анализи» деб аталадиган илмий асарларни учратмаймиз.

Демак, тирик организмларга ўхшатиб моделлаштиришни инкор этувчи баъзи скептиклар ҳақ эканлар-да? Йўқ, ҳақ эмаслар! Чунки кечаги кунда мутлақо таҳлил қилиб бўлмайди, деб ҳисобланган нарсаларни биз ҳозир муваффақият билан ҳал этяпмиз ва моделлаштиряпмиз.

Лекин жонли структуралар ва жараёнларни моделлаштириш учун биргина биология ва математиканинг ютуқлари камлик қилади, албатта. Бу масалани ечиш, ҳал қилиш учун юқорида кўрсатилган фанларнинг юксак ривожидан ташқари, махсус ишлаб чиқариш базаси ва техниканинг ўта тараққиёт даражаси ҳам даркордир. Техникавий тараққиёт юқори поғонада бўлган давлатларда, жумладан СССР, АҚШ, Япония ва Англияда бионика катта ривож топаётгани ҳам бежиз эмас.

Биз қамиш ёки бамбук дарахтлари танасининг минимал оғирлиги билан максимал «кучи», «зичлиги» каби «сирлар»ни яхши биламиз. Демак, математиклар бу конструкцияларни ҳам моделлаштириш учун лозим бўлган ҳамма ҳисобларни бемалол ишлаб чиқишлари мумкин. Бундай имкониятдан қатъи назар, масалан, бир неча километр баландликдаги минорани бу принцип билан қуриш мумкин эмас. Чунки техника бундай миноранинг ўта мураккаб ички тузилишини ҳозирча ясай олмайди. Бундан ташқари, шунга лойиқ қурилиш материаллари ҳам йўқ. Аммо шундай бўлишига қарамай, ўз аслига жуда ҳам яқин бўлган моделларни гарчи туза олмасак ҳам, аслида бир оз фарқ қиладиган моделларни яратишимиз мумкин.

Яна бир масала устида тўхтаб ўтишга тўғри келади. Жонли табиатдаги барча нарсалар техникадан устунми ёки бошқача қилиб айтганда, барча техника воситаларини бионик кашфиётлар билан алмаштириш керакми? — деган савол туғилади. Бунга ҳам «ҳа», ҳам «йўқ» деб жавоб бериш мумкин. Чунки табиат бизнинг асримизда, айниқса келажакда инсонга даркор бўлган нарсаларнинг ҳаммасини «назарда тутмаган», албатта. Табиат организмни фақатгина организмнинг ўзи учун зарур бўлган «ускуналар», имкониятлар ва куч манбалари билангина таъмин этган, холос. Одам эса жамиятда яшайди. Унинг фаолияти ҳозирги пайтда шахснинг манфаатларидан анча ўзиб кетди, бу хусусият меҳнатни коллектив талабларига бўйсундиришни тақозо этади.

Шундай қилиб, бионика фани «бионика»гача бўлган вақт давомида яратилган барча нарсаларни улоқтириш ва уларни тириклиқ моделлари билан алмаштириш йўлидан эмас, балки инсоният қўлга киритган кашфиёт ва ютуқларга қўшимча киритиш, қўшимча қулайликлар яратиш ҳамда ҳозир мавжуд техника ёрдамида умумий техник тараққиётни олға суриш йўлидан бормоқда.

А. ХОЛМУРОДОВ,
Украина ССР Фанлар академияси Биохимия институтининг илмий ходими, биология фанлари кандидати.
Киев шаҳри.

СУРАТДА: Тошкентдаги геология ремонт-механика заводининг илғор ишчиси А. Черннявский. У завод коллективининг муваффақиятларига муносиб ҳисса қўшиш учун ҳаракат қилмоқда. Смена топшириқларини 130-140 процент бажаряпти.

А. [illegible] фотоси.

Янгиликлар,
ХУШХАБАРЛАР

● Фарғона водийсининг Қолган дарё кўли атрофида муз тешадиган оғир лом кўтарган кишилар пайдо бўлиб қолишди. Лекин улар бу ерга балиқ овлагани эмас, балки шу кўлдаги лаққа, зоғора балиқ, чўртан балиқларни асрашда ёрдам бергани келишди. Совуқ қаттиқ келганлигидан кўл қалин музлаб қолди. Натижада балиқларга ҳаво етишмаётир.

Маҳаллий балиқ овловчилар кўлдаги балиқларга ёрдам беришга бел боғлашди. Улар кўлнинг айниқса балиқ кўп жойларини қор уюмларидан тозалаб, музни ёриб балиққа ем бермоқдалар. Бу Фарғона водийсининг турли жойларидан ёз ойларида Қолган дарёга балиқ тутгани келадиган овчиларнинг иши ўнгидан келишига қишданоқ замин ҳозирлайди.

● Андижон областининг Марказий Фарғона ерларида янги тузилган «Асака», «Шаҳрихон» пахтачилик совхозлари коллективлари биринчи кўкламни кутиб олмоқда. Бекор ётган бепоён ерларда ана шу йирик хўжаликларни тузишда Андижон, Москва, Избоскан ва Бўз районларининг меҳнаткашлари қатнашдилар.

«Асака», «Шаҳрихон» совхозларининг янги кўчиб келган деҳқонлари бу йил давлатга камида беш минг тонна пахта, анчагина миқдорда шоли, маккажўхори, полиз экинлари маҳсулотлари сотишга ваъда бердилар. Янги хўжаликларда техника биринчи экиш мавсумига тахт қилиб қўйилди.

● Тошкентнинг Сағбон кўчасидаги 24-мактаб адресига Ҳиндистондаги кўпгина шаҳарларнинг тамғалари босилган хатлар тез-тез келиб туради. Бу хатларни Рабиндранат Тагор номидаги интернационал клуб аъзолари олади.

Клубда эрталабдан кечгача ҳинд сўзларини эшитасиз. Болалар тил ўрганаётган ёки тенгқурларига мактуб ёзаётган, ёхуд ҳинд қўшиқларини ўрганаётган бўладилар. Ёш артистлар Ҳиндистоннинг йирик қадимий шоирларидан Калидасанинг «Шакунтала» драмасини қўйишга киришдилар. Улар ҳинд диафильмларини ўзбек тилига таржима қиляптилар.

Клуб Совет — Ҳиндистон маданий алоқалари жамияти Ўзбекистон бўлимининг коллектив аъзосидир.

МИРОҚИ КУРОРТИ

Мироқи — Ҳисор тоғлари ёнбағрида жойлашган фусункор қишлоқ. Ҳар йили ёзда кўплаб қашқадарёликлар дам олиш кунларини, отпускаларини мана шу тоғ бағридаги қишлоқда ўтказишади. Бу ернинг ҳавоси жуда мусаффо, суви шифоли. Қишлоқда ва унинг атрофларида кўплаб булоқлар бор. Бу ерда арчазорлар, мевали дарахтлар бир неча минг гектарни ташкил этади.

Ўтган йили Мироқида Қарши чўлини ўзлаштирувчилар учун биринчи санаторий қурилиши бошлаб юборилган эди. Ҳозир «Қаршистрой» бошқармасининг қурувчилари санаторийнинг биринчи корпусини фойдаланишга топширдилар. Шунингдек, 100 тонна мева ва сабзавот сақланадиган омбор — холодильник, гараж, ошхона ва бошқа қўшимча бинолар қуриб битказилди. Кенг экранли кинотеатр биносига пойдевор қўйилди.

Янги санаторийда ҳар ойда 420 киши мириқиб дам олиши мумкин. Санаторийнинг шундоққина биқинида бир йўла 640 ўқувчи дам оладиган доимий пионерлар лагери биноси қад кўтаради.

Бу Мироқида санаторий ва дам олиш уйларининг дастлабкиси бўлади. Тоғ қишлоғида ўнлаб санаторий ва дам олиш уйлари, пансионатлар қурилади. Бир неча маданий-маиший корхоналар дам олувчилар хизматида бўлади. Чўмилувчилар учун сув ҳавзаси, стадион, тоққа кўтарилиш учун осма йўллар қурилиб ишга туширилади. Келажакда Мироқи қашқадарёликларнинг чинакам дам оладиган севимли жойига айланади.

П. ГАДОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЯШАРМАН БАХТУ РОҲАТДА

Эсимда ул замонларким, Бухоро эрди зулматда,
Унинг дено эли ҳар доимо зулми зулолатда.
Бири зиндонда инграрди, бири овора ғурбатда,
Нажот истаб, ҳақиқат йўлин истарди жаҳолатда.

Ташаккур ким, Советлар эрку бахт берди Бухорога,
Баҳор мангу бўлиб келди гиёҳсиз чўлу саҳрога,
Саодат ўлкаси — юртим танилди барча дунёга,
Ўтар меҳнат элининг турмуши доим фароғатда.

Улуғ Ленин йўлидан бордигу орзу амал топди,
Элим фарзандлари даврон аро файзу камол топди,
Кими душман бўлибди бизга, у мангу завол топди,
Советлар даврида мен ҳам яшарман бахту роҳатда.

Қулжон КАМОЛИДДИНОВ,
кекса матбаачи, пенсионер.

ТОНГ ҒАЗАЛИ

Бунчалар гулгун бу тонг, гулрў табассум қилдими?
Ёки гулрў қўлидан гулгун шароб тўкилдими?
Ё уфққа ул санам қирмизи рўмол илдими?
Ё менинг шайдолигимни лолерухсор билдими?

Ёки қалбим риштасидан тонг тўқирми шойибоф,
Ё ҳарир кўйлак кийиб кулбамга жонон келдими?
Ё чаман уйғондими, ё рақс этиб тўлғондими,
Ё чечаклар бирла ўйнаб боди бўстон елдими?

Гулми бу, гулшанми бу, ёким шафақлар гулханн?
Ё уфқдан бир шалола қалбима интилдими?
Ёки оҳим оташинда ёндими бухлу риё,
Ё нигоҳим шамшири тун қора бағрин тилдими?

Орзулар парвоз этиб ёзгай магарким зарқанот?
Оқ кўнгил жўшганда ёким тўлқини тонг бўлдими?
Маъсума тонг кўзида онам нигоҳин кўрмишам,
Бошим узра энгашиб, ё меҳрибон термулдими?

Бу не сирким, сеҳр-ила тонг ларза солмиш жисмима,
Ё ширин туйғулар ичра дилга уммон тўлдими?
Йўлга чиққил, тонг шамолига Ғулом сийнангни тут,
Боқ, бу оламдан ёмонлик супрулиб, бахт кулдими?

Ғулом ИСМОИЛОВ.

Турли мамлакатларда

ДАНИЯДА В. И. ЛЕНИН АСАРЛАРИ

КОПЕНГАГЕН, 17 февраль. (ТАСС). Жаҳон пролетариатининг йўлбошчиси В. И. Лениннинг туғилган кунининг юз йиллик юбилейи муносабати билан «Тиден» нашриёти В. И. Ленин танланган асарларининг уч томлигини данияликлар тилида босиб чиқарди.

Шу нашриёт юбилей муносабати билан В. И. Лениннинг «Давлат ва революция» ҳамда «Нима қилмоқ керак?» деган гениал асарларини ҳам қайтадан нашр этди.

АҚШДА НЕГРЛАРНИНГ ҒАЛАЁНЛАРИ

ВАШИНГТОН, 17 февраль. (ТАСС). АҚШнинг пойтахтида сурункасига тўққиз соат намойиш бўлди. Бу намойишда Вашингтонда яшовчи негрларнинг катта бир гуруҳи қатнашди. Улар шаҳарнинг негрлар истиқомат қиладиган даҳаларидан бирида турмуш шароитини яхшилаш учун жавобгар бўлган ташкилотнинг фаолиятсизлигига қарши норозилик билдирдилар.

Полициянинг кўп ходимлари намойиш бўлган жойга келиб, унинг қатнашчиларига ҳужум қилдилар. 10 киши қамоққа олинди.

Силвестер шаҳрида (Жоржия штати) негрларнинг оммавий намойишлари бўлиб ўтди. Намойишчилар негр аҳолисига тенг гражданлик ҳуқуқлари берилсин, деб талаб қилдилар. 40 дан ортиқ киши, шу жумладан бир неча бола қамоққа олинди.

Силвестердаги негр аҳолисининг яна ғалаён кўтаришидан хавфсираётган маъмурларнинг буйруғига мувофиқ, қамоққа олинган негрлар шаҳардан номаълум томонга жўнатилди.

ЮГОСЛАВИЯДА ИШСИЗЛИК

БЕЛГРАД. «Политика» газетасининг хабар беришича, Югославияда ишсизлик кўпайиб бормоқда. 1965 йилда 237 минг ишсиз, 1966 йилда 257 минг, 1967 йилда 267 минг ва 1968 йилда 312 минг ишсиз рўйхатга олинди.

Ишсизлик проблемасига бағишланиб, Белградда ўтказилган кенгашда сиёсий фанлар институтининг профессори Милан Шкрбич бундай деди: «Ишсизлик шундай тус олдики, системанинг иқтисодий ва социал стабеллилигига жиддий хавф сола бошлади. У аллақачон нормал ишсизлик доирасидан ташқарига чиқиб кетди. Энг муҳими шуки, бу проблемага барҳам бериш мумкинлигига ҳеч қандай ишонч йўқ. Иш қидираётган кишилар сони доимо кўпайиб бормоқда».

Югославия ўқув юртлари 1965 йилдан 1967 йилнинг охиригача 264 минг мутахассис тайёрлаб чиқарган бўлса, корхоналар ва муассасалар фақат 115 минг кишинигина ишга қабул қилди. «Политика» газетасининг ёзишича, ҳозирги вақтда жаҳоннинг турли мамлакатларида тахминан 300 минг югослав ишламоқда. Иш қидириб Югославиядан жўнаб кетган кишиларнинг кўпи Ғарбий Германия, Австрия, Франция ва Швециядадир. (ТАСС).

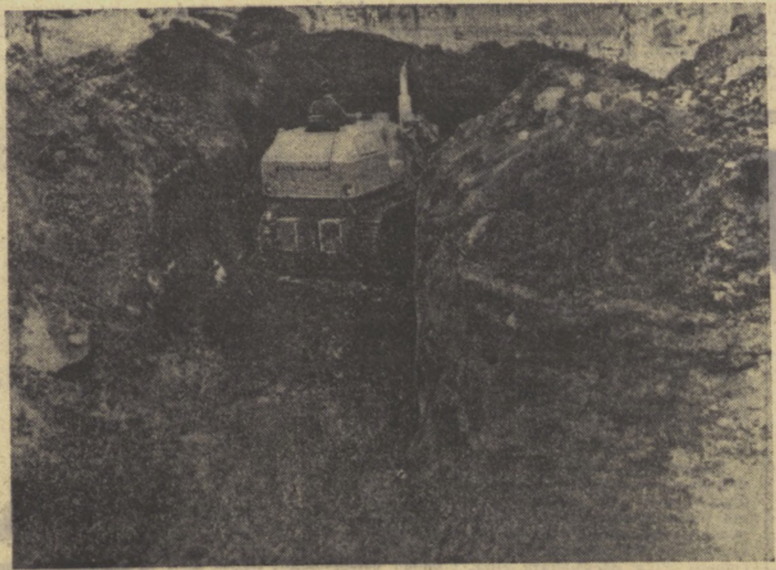

Ливан ҳукумати Исроил агрессорларининг янги ҳужумига қарши амалий тадбирлар кўрмоқда. Исроил билан чегарадош бўлган район ва қишлоқларда истеҳкомлар, бошпана иншоотлари қурилмоқда, окоплар қазилмоқда. Суратда: чегара қишлоқларидан бирида қазилаётган траншеячи кўриб турибсиз.

ЮПИ—ТАСС фотоси.

ХАТАРЛИ САФАР

Халқаро темада

Англия бош министри Гарольд Вильсон расмий визит билан Боннга борди. У икки кун давомида—12 ва 13 февралда Ғарбий Германия канцлери Кизингер билан музокаралар олиб борди. Англия матбуотининг хабар беришича, бу музокаралар вақтида кўпгина халқаро проблемалар, шу жумладан, Англиянинг Ғарбий Европа умумий бозорига кириши тўғрисидаги масала, НАТО проблемалари, газ цинтрифугаси методи билан уранни бойитиш установкасини яратиш лойиҳаси, ядро қуролини тарқатмаслик тўғрисидаги шартнома ҳамда Бонн белгилаган Германия Федератив Республикасининг Ғарбий Берлинда бўладиган президент сайлови масаласи муҳокама қилинган.

Ташқи сиёсий кузатувчилар кўпчилигининг фикрига кўра, Вильсон визитининг асосий мақсади Бонн билан ўзига хос сиёсий битим тузишдан иборат бўлган. Лондонда чиқадиган «Таймс» газетаси шу муносабат билан ўтган йилнинг ноябрида молиявий танглик авж олган бир пайтда Англия билан Ғарбий Германия ўртасидаги муносабатлар ғоят кескинлашганлигини эслатиб ўтди. Ўша вақтда Ғарбий Германия маркани ревальвация қилишдан қатъий бош тортиб ўз қудрати ўсганлигини ошкора намойиш қилди. Англия, Франция ва Қўшма Штатлар Ғарбий Германия ҳукуматидан маркани ревальвация этишни талаб қилган эдилар.

«Таймс» газетасининг ёзишича, ҳозир «буларнинг ҳаммаси унутилган». Оддий сиёсий тил билан айтганда, Англия ҳукумати ўтмиш сабоқларини эсдан чиқариб, Ғарбий Германия империализмига ён бериш йўлига яна тушиб олганлигини билдиради.

Англия ҳукумати бунда ана шунинг эвазига қандайдир иқтисодий манфаат кўришга, аввало, Англиянинг умумий бозорга аъзо бўлиб киришига қарши Франциянинг эътирозини бартараф этиш йўлида сарфлаётган ўз куч-ғайратларини Бонннинг қўллаб-қувватлашига таянишга умид боғлаган эди.

Вильсон визити тугаганидан кейин эълон қилинган ахборотга қараганда, Германия Федератив Республикаси ҳукумати Францияга тазйиқ кўрсатишга ваъда қилган. Лекин бу эса Англияга жуда қимматга тушади. Вильсон аслида Германия Федератив Республикаси ҳукуматининг Европада вазиятни кескинлаштиришга қаратилган ҳарбий-сиёсий йўлига хайриҳоҳлик билдирмоқда. Вильсон Бонн ҳукуматининг Германия Федератив Республикаси президенти сайловини Ғарбий Берлинда ўтказиш тўғрисидаги қарорини қўллаб-қувватлади ва ядро қуролини тарқатмаслик тўғрисидаги шартномага қарши Ғарбий Герман ҳукуматининг эътирозини «тушунганлигини» билдирди.

Лондонда чиқадиган «Таймс» газетаси Вильсоннинг визити — Англия ҳукумати Германия Федератив Республикасининг сиёсий ва иқтисодий таъсири кучайганлиги фактидан «немисларга яхши муносабатда бўлиш керак» деган асосий хулоса чиқарганлигидан далолат беради, деб ҳисоблайди. Аслида эса Ғарбий Германия империализмига ён бериш йўли Англиянинг Европадаги позицияларини янада заифлаштиришга ва НАТОда ҳам, шунингдек Ғарбий Европадаги бошқа ташкилотларда ҳам Ғарбий Германия позицияларини кучайтиришга олиб келади.

Англия ҳукуматининг калтабин сиёсати Англиянинг ўзида ҳам зўр ташвишланиш туғдирмоқда. Масалан, Англия корхона эгаларининг «Файнэншл таймс» газетаси Англия билан Ғарбий Германиянинг бир-бирига яқинлашуви Англия саноатининг иқтисодий манфаатларига зарар етказиши мумкин, деб ошкора хавотирда бўлаётганлигини билдирмоқда.

Г. ШИШКИН.
(ТАСС).

ЧЕГАРАДАГИ МОЖАРО

ПНОМПЕНЬ, 17 февраль. (ТАСС). Кхмер Пресс агентлиги хабар беради: Камбоджа чегарачилари 5 февралда Кохконг вилоятининг аҳоли яшайдиган Кирисакор пункти яқинида Таиланднинг қарийб 20 кишидан иборат қуролли отрядига ўқ узишга мажбур бўлди. Икки ўртадаги отишма натижасида Камбоджа ҳарбий хизматчиларидан бир киши ўлди, икки киши ярадор бўлди.

ВИЗИТ ШАРМАНДАЛАРЧА ТАМОМ БЎЛДИ

ИСТАМБУЛ, 17 февраль. ТАСС мухбири Николай Кудряшев хабар беради:

АҚШ 6-флотининг кемалари бугун эрталаб Истамбул портидан жўнаб кетди. Бу кемалар Босфорда 7 кун турди. Шу кунларда Туркияда американлик «меҳмонлар»нинг Туркия сувларида бўлишига қарши норозилик намойишлари тўхтовсиз давом этди. Намойишлар: «6-флот, бу ердан жўнаб қол!», «Туркия мустақил бўлиши керак!» деган шиорлар остида ўтди.

Америка кемалари Истамбул соҳилларида турган охирги кунни бу ерда қонли якшанба деб атадилар. Шу куни шаҳарда жуда катта намойиш бўлди. Ўқувчилар, ишчилар, зиёлиларнинг вакилларидан 10 мингдан ортиқ киши 6-флот кемаларининг жўнаб кетишини талаб этиб Истамбул кўчаларига чиқди.

Ута кетган ўнг ташкилотларнинг қуролланган неча минглаб аъзолари Таксим майдонида намойишчиларни кутар эди. Намойишчилар майдонга кириб келганида ана шу безорилар полиция халқасини ёриб ўтдилар ва полициянинг очиқдан-очиқ ҳомийлигида намойишчиларни калтаклай бошладилар. Бунинг натижасида 2 киши ўлдирилди ва 100 дан ортиқ киши ярадор қилинди.

Анқара, Измир, Адан, Трабзонда ва мамлакатнинг бошқа шаҳарларида ҳам Америкага қарши намойишлар бўлиб ўтди.

ПАРЛАМЕНТ СЕССИЯСИ ОЧИЛДИ

ДЕҲЛИ, 17 февраль. (ТАСС). Бугун бу ерда Ҳиндистон парламентининг бюджет масаласига бағишланган сессияси очилди.

ПТИ агентлиги хабар беради: парламент ҳар иккала палатасининг қўшма мажлисида Ҳиндистон президенти Зокир Ҳусайн нутқ сўзлади. Президент Вьетнам масаласи юзасидан Парижда давом этаётган музокараларни табриклади ва Яқин Шарқда давом этаётган танглики зудлик билан бартараф қилиш зарур эканлигини айтди.

Зокир Ҳусайн ўз нутқида мамлакатдаги барча партияларни сиёсий барқарорликни таъминлаш, мамлакатнинг социал ва иқтисодий тараққиётини жадаллаштириш учун жонбозлик билан бутун куч-ғайратларини сарф қилишга чақирди.

ЯРАШ ШАРТЛАРИ БУЗИЛДИ

Озодлик матбуот агентлиги Жанубий Вьетнамдан хабар беради: Жанубий Вьетнам Миллий озодлик фронти ой санасидаги янги йил муносабати билан яраш эълон қилган эди. АҚШ ва Сайгон маъмурияти яраш шартларини бузмоқда.

Агентликнинг хабарида айтилишича, душманнинг самолётлари, шу жумладан «В-52» типидаги оғир стратегик бомбардимончи самолётлар Биньлонг, Лэнган, Тхузаумот вилоятлари ва бошқа вилоятлардаги бир қанча районларни бомбардимон қилдилар ва ўққа тутдилар. (ТАСС).

Фюрернинг содиқ шогирди...

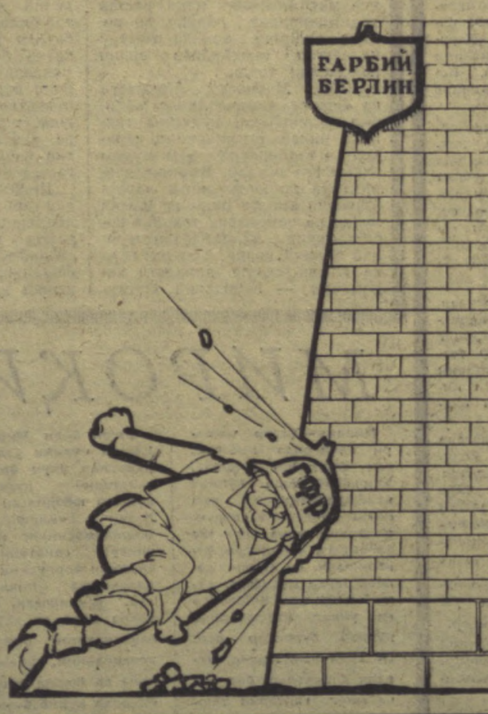

Писанд ҳам қилмасдан девор тошини,
Урди-ю, беҳуда ёрди бошини...

Н. Леушин ишлаган расм.

КОНФЕРЕНЦИЯ ТАМОМ БЎЛДИ

ДЕҲЛИ, 17 февраль. (ТАСС). Деҳлида ЮНЕСКОнинг Марказий Осиё халқлари маданиятини ўрганишга бағишланган халқаро конференцияси тамом бўлди. Бу конференцияда Эрон, Афғонистон, Ҳиндистон, Совет Иттифоқи, АҚШ, Англия ва бошқа мамлакатларнинг атоқли шарқшунос олимлари қатнашдилар. Конференция қатнашчилари совет олимларидан Б. Ғафуров, М. А. Дробишев, Г. М. Бонгард-Левин ва бошқаларнинг докладларини зўр эътибор билан тингладилар. Олимлар Ўрта Осиё, Ҳиндистон ва жаҳоннинг шу районидаги бошқа мамлакатлар халқлари маданиятлари ўртасида мавжуд бўлган мустаҳкам алоқаларни батафсил муҳокама қилдилар.

Совет делегацияси ЮНЕСКО йўли билан 1969 йил сентябрь ойида Самарқандда темурийлар даврини ўрганиш юзасидан халқаро семинар ва 1971 йилда Ашхободда «Марказий Осиё мамлакатларининг йигирманчи асрдаги ижтимоий ва маданий тараққиёти» деган мавзуда халқаро конференция ўтказишни таклиф қилган эди. Конференцияда бу таклиф маъқулланди.

ДАМ ОЛИШ ВА ЧЕТ ЭЛ САЁҲАТЛАРИГА

Ҳамма жойдагидек Фарғона областида ҳам касаба союзларининг маҳаллий ташкилотлари меҳнаткашларнинг кўнгилли дам олишлари ва саломатликларини мустаҳкамлашлари ҳақида катта ғамхўрлик қилмоқдалар.

Ҳозирги пайтда областдаги 8 та саноат корхонасида санитарий-профилакторийлар ишлаб турибди. Ўтган йили ана шу муассасаларда 3 мингдан ортиқ киши дам олди ва даволанди. Меҳнаткашларнинг 13 мингдан ортиқ фарзанди эса ўзларининг ёзги каникулларини пионер лагерларида ўтказди.

Бундан ташқари жуда кўп саноат корхоналари, қурилиш, транспорт, алоқа, соғлиқни сақлаш ташкилотлари ва муассасалари Ҳамзаободнинг хушманзара жойларида янги дам олиш уйлари ташкил этдилар. Уларда бир неча минг киши ҳордиқ чиқарди. Қува районидаги «Шарқ юлдузи» колхози территориясидаги Арсиф қишлоғида янгидан ташкил этилган «Фарғона» дам олиш уйи дам олувчиларга яхши хизмат кўрсатмоқда.

Жуда кўп кишилар чет эллар бўйлаб туристик саёҳатларга чиқмоқда. Саёҳатни ёқтирувчилар Болгария, Венгрия, Югославия, Польша, Франция, Италия бўйлаб ҳамда Осиё ва Африка мамлакатлари бўйлаб саёҳат қилиб қайтди. Мингга яқин йигит ва қизлар мамлакатимиз бўйлаб саёҳат қилишди.

Янги — 1969 йилда меҳнаткашларнинг дам олиши ҳақида янада каттароқ ғамхўрлик қилинади.

Т. МАҲМУДОВ.

ҲАР ТЎҒРИДА

МЕРКУРИЙ... ҚУЁШГА ҚАРАДИ

Шу пайтгача астрономлар Меркурий худди Ойдек Қуёшга фақат бир томони билан қараб туради. Унинг иккинчи ярмига Қуёш нурлари тегмайди, дейишарди. Яқинда француз олимлари Камишел ва Дольфюс Меркурий йили борлигини, у 88 кун давом этишини аниқладилар. Бу узоқдаги планетада аста-секин тун билан кун ўрин алмашаётганидан далолат беради. Лекин бу жараён жуда сустлик билан давом этмоқда.

АБАДИЙ МУЗЛИКДАГИ ЮМРОНҚОЗИҚЛАР

Ёкутистоннинг абадий музлар қоплаб ётадиган районидан 23 та юмронқозиқ топилди. Бу юмронқозиқлар бундан 25 минг йил аввал яшаган. Оймякон олтин қидирувчилари музликларни қазиётганда уларни топиб олдилар. Бу жойларда қиш пайтларида совуқ 70 даражагача етади. Ажаб, бу юмронқозиқлар қандай қилиб бу ерда яшаган? Ёки ўша пайтларда бу жойларда ҳам иссиқ кунлар бўлганми?

ЯНГИ МИНЕРАЛ

Болгар олимлари Стара — Планин тоғларининг шимоли-шарқий ёнбағирларидан янги минерал—старшимирит конини топдилар. Бу минерал бир ярим миллиметр қалинликда бўлиб, усти дўғир-бўғир плёнкага ўхшайди. Ранги оч-яшил. Янги минерал атоқли болгар олими, академик Страшимир Димитров номига қўйилди.

ОБ-ҲАВО

Бугун кундузи Қорақалпоғистон АССР ва Сурхондарё областида ҳаво ўзгариб туради, айтарли ёғингарчилик бўлмайди. Республиканинг қолган жойларида қор ёғиши мумкин. Шимоли-Ғарбдан секундига 3-7 метр тезликда шамол эсади. 2-7, шимол томонда 5-10 даража совуқ бўлади.

Тошкентда ҳаво ўзгариб туради, ёғингарчилик бўлмайди. Шимоли-Ғарбдан секундига 3-7 метр тезликда шамол эсади. Кундузи 4-6, кечаси 10-12 даража совуқ бўлади.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

РАДИО БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 — Концерт, 9.30 — Увертюралар, 9.50 — «Олмалиқ химия заводи қурилишида» (тожикча), 10.10—Озарбайжон куйлари, 11.15 — «Кучимиз дўстликда» (суҳбат), 11.30—Топишмоқли концерт, 13.30 — Сайловчилар учун концерт (русча), 15.15 — «Дўстлик тароналари» (радиокомпозиция), 16.10 — «Муқимий лирикаси», 16.50 — «Правда» газетасининг обзори, 18.00 — В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги олдидан «Ленин ва халқ ҳокимиятчилиги» (русча), 18.10 — «Ёшлик байрами» (русча), 18.40 — Спорт, 19.20 — «Қозоқ куйлари, 20.00 — «Ўзбекистон ишчиси» (радиожурнал), 21.00 — Халқаро мавзуларда суҳбат, 21.10 — Концерт (қишлоқ меҳнаткашлари учун), 22.20 —Рақс куйлари, 22.40 — Шеърият кечаси, 23.15 — Концерт.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

17.55 — Кўрсатишлар программаси.

Рус тилида: 18.00 — Теleянгиликлар, 18.10 — Ленинград радио ва телевидениеси болалар хорининг концерти.

Ўзбек тилида: 18.45 — Миллионлар ленинча университети, 19.00 — Концерт, 19.40 — Телеянгиликлар.

19.50 дан — Москва кўрсатади.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

17.55 — Кўрсатишлар программаси.

Рус тилида: 18.00 — Музикали минутлар (Болалар учун), 18.30— Гвинеядаги учрашувлар (Ҳужжатли фильм), 19.25 — Музикали эшиттириш.

Ўзбек тилида: 20.00 — Ленинча меҳнат вахтасида, 20.20 — Концерт, 21.00 — Кўзларда мовий осмон акси... (Ҳужжатли фильм), 21.20 — Махсус топшириқ (Бадиий фильм,

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 20.00 — Вестерплатте (Бадиий фильм), 21 35 — Телефильм, 22 10 — Ҳазил қўшиқ ва рақслар.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 19/II да Тўй кунида, 20/II да Травиата.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 19/II да Фарғона тонг отгунча, 20/II да Кимга тўй, кимга аза.

КИНО

19 ФЕВРАЛДА

Катта манёврлар — «ЧАЙКА», «ВОСТОК», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Разведкачилар — «ЎЗБЕКИСТОН», НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун)

НЕФТЕПРОВОДМОНТАЖ ТРЕСТИНИНГ 2-МАХСУС БОШҚАРМАСИГА катта бухгалтер, бухгалтер

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Чилонзор массиви, Муқимий кўчаси, 98-уй 2-қават (2, 9, 11 троллейбуслар 3, 6, 23, 24, 26; 54 автобуслар; 9; 11 трамвайларнинг «Пионерская» бекати).

ТОШКЕНТ ТЕПЛОЭЛЕКТРОЦЕНТРАЛИГА (ТЭЦ) химия цехига аппаратчилар, қозон ва турбина машинистлари, кучли иссиқлик ускуналарини ремонт қилиш слесарлари, электр монтёрлар ва электр слесарлар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Б. Хмельницкий кўчаси, 58-уй (7, 9, 11, 14 трамвайларнинг, 3, 6, 18, 23, 54 автобусларнинг «Богдан Хмельницкий» бекати).

ТОШКЕНТ ПОЛИТЕХНИКА ИНСТИТУТИГА бухгалтер, машинистка, фаррошлар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Навоий кўчаси, 13-уй, 3-қават, 55-хона.

ТОШКЕНТ РЕСПУБЛИКАЛАРАРО «ИЗОТОП» КОНТОРАСИГА малакали иқтисодчи — инженер, инженерлар: радиоизотоп асбоблари ва ўрнатиш бўйича, дозаларга бўлиш ва сақлаш бўйича; товаршунослар, ишчи-тонелажчилар машинистналар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Ш. Руставели кўчаси, 45-уй, кадрлар бўлими.

ҚАДРЛИ ЎРТОҚЛАР!

Хотин-қизларни, қариндош ва танишларингиз кўнглини олмоқчи бўлсангиз Халқаро хотин-қизлар куни 8 март билан табриклашни унутманг!

Эслатиб ўтамизки, Сизнинг танишларингизга юборган ҳурмат белгингизнинг ўз вақтида етказилиши

ЎЗИНГИЗГА БОҒЛИҚ

Табрик хатлари, открикталари, бандероллар, посилка ва почта переводлари юборишни сўнгги кунларга қолдирмасдан 3 мартгача, чекка жойларда 20 февралгача юборишингизни маслаҳат берамиз

25 дан 28 февралгача
ТАБРИК ТЕЛЕГРАММАЛАРИ ВА ФОТОТЕЛЕГРАММАЛАР
имтиёзли тариф юзасидан (50% миқдорида арзон ҳақ билан)

ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ

Етказиб бериш куни кўрсатилган табрик телеграммалари фақат 28 февралгача қабул қилинади.

28 февралдан сўнг берилган табрик телеграммаларини ўз вақтида етказиб бериш гарантияланмайди.

Адресларни тўғри ва аниқ ёзинг.

Шаҳарлардаги адресатларга етказиб берадиган алоқа бўлимининг номерини албатта кўрсатиш керак.

ТОШКЕНТ ПОЧТАМТИ

ЯНГИЙЎЛ ШАҲРИДА
1, 2 мартда
ЎЗБЕКИСТОН ССР ПУЛ-БУЮМ ЛОТЕРЕЯСИ 1969 ЙИЛ 1-ЧИҚАРИЛИШИНИНГ

ЮТУҚЛАР ТИРАЖИ ЎТКАЗИЛАДИ

Тиражда лотереянинг беш разрядига 478750 сўмлик пул ва буюм ютуқлари бор, шунингдек, «Волга», «Москвич-412», «Запорожец-966» автомашиналари, мотоциклар, телевизорлар, гиламлар ва бошқа буюмлар ҳамда 1000, 500, 300, 200, 100, 50, 25, 10 сўмлик пул ютуқлари ўйналади.

«ЎЗВОДСТРОЙИНДУСТРИЯ» ТРЕСТИГА моддий-техника таъминотини билган ишчилар, инженерлар: механиклар, қурувчилар, техниклар (темир-бетон ишлаб чиқарилишини билганлар); машинистка

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент-96, Ғ. Ғулом кўчаси, 14-уй, 3-қават, кадрлар бўлими (9, 11, 15 трамвайларнинг «7-квартал» бекати).

Ўзбекистон ССР Автомобиль ва тош йўллар министрлиги И. В. СТРЕЛЬЦОВ НОМИДАГИ ТОШКЕНТ 1-АВТОРЕМОНТ ЗАВОДИГА (8-Март кўчаси, 57-уй) ҳамма ташкилотлардан ва автомобиль хўжаликларидан капитал

РЕМОНТ ҚИЛИШ УЧУН ЗИЛ-120 П-й комплект двигателларини ва ЗИЛ-150 узатиш коробкаларини чекланмаган миқдорда

ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

«ВНИИНефтьэлектро»нинг ЎРТА ОСИЁ ЛОЙИҲА ИНСТИТУТИ БЎЛИМИГА бўлимларга катта бухгалтерлар

КЕРАК

Чилонзор массивида, Абразив заводи ва Луначарский шоссесида турувчи ходимлар хизмат кўрсатиш транспорти билан таъминланадилар.

Мурожаат учун адрес: Тошкент-72, Рисовая кўчаси, 1-уй, 9-переулок (7, 12, 17, 26, 87 автобуслар 5 трамвайнинг «Рисовая» бекати).

Тошкент шаҳридаги «Укрстрой» трестининг ИШЛАБ ЧИҚАРИШ — ТЕХНОЛОГИК КОМПЛЕКТАЦИЯЛАШ БОШҚАРМАСИ қурилиш ишлари тамом бўлиши муносабати билан

ТУГАТИЛАДИ

Барча даъволар 15 мартгача қабул қилинади

Мурожаат учун адрес: Тошкент 115, Чилонзор кўчаси, 25-уй.

«ТАШГАЗ» ТРЕСТИГА ҳамма разряддаги слесарлар, газ ускуналари хизмати бўйича слесарлик касбига шогирдлар, компрессорчи-машинистлар, автокранчилар, шоферлар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Лаҳути кўчаси, кадрлар бўлими. Телефон 5-28-69.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Бизнинг адрес ва телефонлар: ТОШКЕНТ, «ПРАВДА ВОСТОКА» кўчаси № 26. Редактор — В36543. Редактор ўринбосарлари — В37914, В39323, Масъул секретарь — В34455, Масъул секретарь ўринбосарлари — В37283, Партия турмуши — В33469, Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш — В31216. Халқаро ҳаёт — В37604 Коммунистик тарбия — В31455, Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — В34780, Совет қурилиши — В33258, Қишлоқ хўжалиги — В37604, Адабиёт ва санъат — В32036, В37221. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — В34451, Маҳаллий ахборот ва спорт — В32247, Оммавий ишлар ва хатлар — В38679, В33553, Иллюстрация — В34524, Стенографистка — В37343, Корректура—В37162, Эълонлар — В39142, Коммутатор — В30249, В30250, В30251, В30252, В30253, В30254, В30255, В30256, В30257, В30258. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: Андижон — 48—85, Бухоро 31—41, Қарши 22—82, Наманган 21—88, Нукус 42—72, Самарқанд 31—972, Термиз 23—27, Фарғона 41—88, Урганч 34—55.

№ Б. — 42. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС 64633. Р. 01149.